

دری

صنف دوم

دری صنف دوم

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ.ش.

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل ځلیږي
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مو دی رهبر

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه یان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زړه وي جاویدان
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

وزارت معارف

دری

صنف دوم

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ . ش.

مشخصات کتاب

مضمون: دری

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش دری نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: دوم

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تالیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامهٔ وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۸ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپ‌خانه:

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

پیام وزیر معارف

اقرأ باسم ربک

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی‌پایان بر رسول خاتم- حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه‌گان هویداست، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه‌های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش‌گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می‌روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می‌نمایند. در چنین برهه سرنوشت‌ساز، رهبری و خانوادۀ بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می‌باشد.

از همین‌رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت‌های مهم وزارت معارف پنداشته می‌شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب‌های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه‌های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکرشده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به‌عنوان تربیت کننده‌گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می‌گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش‌های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس راآغاز کنند، که در آیندۀ نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه‌های فردای کشور می‌خواهم تا از فرصت‌ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفادۀ بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن‌ها در این راه مقدس و انسان‌ساز موفقیت استدعا دارم.

با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مترقی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

فهرست عنوان‌ها

الفبا در تصویرها

هدف: درست خواندن و نوشتن الفبا و ترکیب کلمه به کمک تصویرها

پرسش‌ها

۱- حرف اول نام شما چیست؟

۲- نام شما از کدام حرف‌ها ساخته شده است؟

۳- به تصویرها نگاه کنید و حرف‌های اول پنج تصویر را نام بگیرید.

آلو	انار	برگ	پیاله
آ	ا	بـ ب	پـ پ

تربوز	ثریا	جواری	چتری
تـ ت	ثـ ث	جـ ج	چـ چ

حلوا

خربوزه

درخت

ذره‌بین

حـ ح | خـ خ | د | ذ

روباه

زینه

ژاله

سیب

ر | ز | ژ | سـ س

شتر

صابون

ضابط

طیاره

شـ ش | صـ ص | ضـ ض | طـ ط

ظرف

عینک

غچی

فیل

ظـ ظ | عـ ع | غـ غ | فـ ف

قـ ق

کـ ک

گـ گ

لـ ل

مـ م

نـ ن

و

هـ ـهـ ـه ه

یـ ی

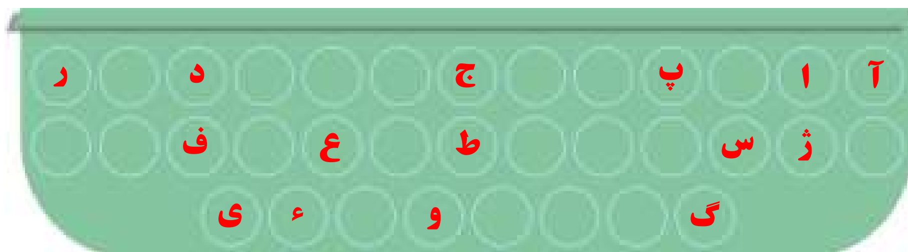

فعالیت‌ها

* به خواندن درس توسط معلم با دقت گوش دهید.
* حرف‌های الفبا را با آواز بلند بخوانید.
* جدول را در کتابچه‌های تان بنویسید و در خانه‌های خالی، حرف‌های مناسبی را بگذارید تا در هر ردیف یک کلمه ساخته شود؛ مثال:

حرف اول	حرف وسط	حرف آخر	کلمه
ق	ل	م	قلم
	ر		
و		ق	
	ت		

* جدول را در کتابچه‌های تان بنویسید و بعد خانه‌های خالی آن را به ترتیب با حرف‌های الفبا پر کنید.

* برای هر یک از حرف‌های الفبا یک کلمه بگویید.

کار خانه‌گی

یک حرف الفبا را انتخاب کرده، سه کلمه‌یی را که با آن حرف شروع می‌شود در کتابچهٔ خود بنویسید.

الله جلّ جلاله

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس، تشخیص کلمه‌ها و آشنایی شاگردان با قدرت‌های خداوند جلّ جلاله .

الله جلّ جلاله

پرسش‌ها

۱ - در تصویر چه می‌بینید؟
۲- ما را کی پیدا کرده است؟
۳- خداوند جلّ جلاله غیر از ما دیگر چه چیزها را پیدا کرده است؟

الله جلّ جلاله پیدا کنندهٔ آسمان‌ها، زمین، کوه‌ها، دریاها، انسان‌ها، حیوان‌ها و تمام موجودات می‌باشد. خداوند جلّ جلاله بسیار مهربان است. او ما را به کارهای خوب امر کرده است.

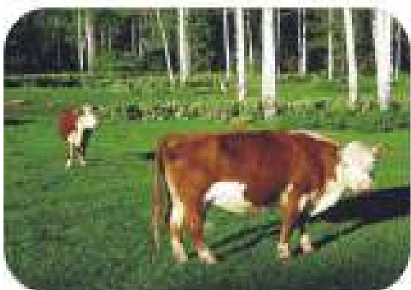
ما خداوند جلّ جلاله را دوست داریم و او را پرستش می‌کنیم.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس توسط معلم با دقت گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* نام آنچه را در تصویرها می‌بینید در کتابچه‌های‌تان بنویسید و هر یک را با صدای بلند بخوانید.

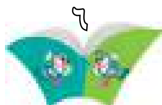

* در گروه‌ها راجع به مخلوقات خداوندﷻ صحبت کنید و بعضی از آن‌ها را نام بگیرید.

کار خانه‌گی

کلمه‌های (اللهﷻ، آسمان، پیدا کننده، کوه‌ها، دریاها و حیوان‌ها) را در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس سوم

حضرت محمد صلی الله علیه و آله

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس، تشخیص و ترکیب کلمه‌ها و آشنایی شاگردان با برخی از صفت‌های حضرت محمد صلی الله علیه و آله.

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- آیا در مورد حضرت محمد صلی الله علیه و آله چیزی می‌دانید؟

حضرت محمد صلی الله علیه و آله آخرین پیامبران است.

حضرت محمد صلی الله علیه و آله در مکه تولد شده و در مدینهٔ منوره زنده‌گی می‌کرد. با مردم رویهٔ نیک داشت. به اطفال همیشه شفقت می‌نمود و می‌فرمود: «کسی که به اطفال شفقت و به بزرگان احترام نمی‌کند از جملهٔ ما نیست.»

ما پیامبر خود را دوست داریم.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* از متن درس چهار کلمه‌یی را که با حرف «م» آغاز شده باشد پیدا کرده، در کتابچه‌های خود بنویسید.
* از حرف‌های زیر کلمه بسازید و روی تخته بنویسید.

ن - یـ - ک ← نیک
پ - یـ - ا - م - ب - ر ←
م - هـ - ر - ب - ا - ن ←
ا - حـ - ت - ر - ا - م ←
م - د - یـ - نـ - ه ←

* در گروه‌ها راجع به روش حضرت محمد ﷺ یک یک جمله بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	شفقت	مهربانی	۳	رویه	روش، رفتار
۲	بزرگان	کسانی که از ما بزرگتر اند	۴	نازل	فرو فرستاده شده

کار خانه‌گی

کلمه‌هایی را که در شروع، وسط و یا آخر آن‌ها حرف «ر» به کار رفته باشد از متن درس انتخاب نموده، در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

علم

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس، ترکیب کلمه از حرف‌ها و دانستن اهمیت علم

پرسش‌ها

۱- چرا علم می‌آموزیم؟
۲- در مکتب چه را یاد می‌گیریم؟

چشم مـــا از علـم روشن می‌شود
خـارزار از علـــم گلشن می‌شود
مکتب ما جای علـــم و دانش است
کار ما آنجا نوشت و خــوانش است
هر که دانشمند شد هر جا که هست
می‌رسد از کار او خوبی بــه دست

رویین

فعالیت‌ها

* به خوانش شعر گوش دهید.
* شعر را بخوانید.
* از حرف‌های داخل جدول کلمه بسازید و آن‌ها را روی تخته بنویسید.

م	ل	ع

س	ر	د

د
م

* در گروه‌ها کلمه‌های (دانا، عالم و آموختن) را هجا نموده، بگویید هر کدام از چند هجا ساخته شده اند.

کلمه	هجا
دانا	دا .... نا
عالم	
آموختن	

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	آموختن	یاد گرفتن
۲	دانا	هوشیار
۳	گلشن	گلزار

کار خانه‌گی

- دو سطر متن درس را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.
- بیت زیر را حفظ کنید.

چشم ما از علم روشن می‌شود   خارزار از علم گلشن می‌شود

درس پنجم

مکتب‌ما

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و علاقه‌مندی شاگردان به مکتب

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲ - آیا وسایل مکتب را نام گرفته می‌توانید؟
۳ - در صنف اول کدام کتاب‌ها را خواندید؟

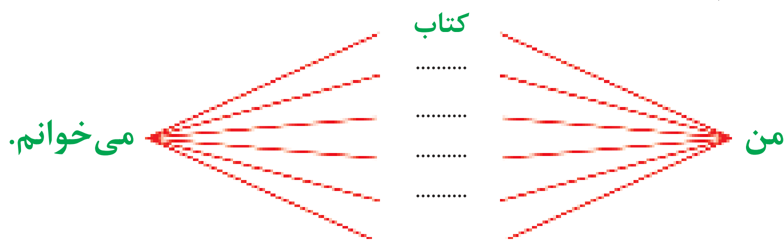
مکتـــــب ما جای قشنــــگ است
کتاب مـــا رنگ بـه رنـــگ است
باغچهٔ مکتب مـا پُر از گلاب است
جویچه‌هـاش صـاف و پُرآب است
اگر کـه درس‌خـــوان شـــویم
به جســـم خـود جان شـــویم

رویین

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش دهید.
* متن درس را با آواز بلند بخوانید.
* با استفاده از کلمه‌های (درس، مجله، شعر، قصه و ترانه)، جاهای خالی را در کتابچه‌های خود تکمیل کرده، جمله‌ها را با آواز بلند بخوانید.

* نام آنچه را که در تصویرها می‌بینید روی تخته بنویسید.

* در گروه‌ها راجع به مکتب خود صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	قشنگ	زیبا
۲	جسم	بدن

کار خانه‌گی

برای کلمه‌های (باغچه، گلاب و درس‌خوان) در کتابچه‌های تان جمله بنویسید.

درس ششم

شاگرد خوب

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن صفت‌های شاگرد خوب.

پرسش‌ها

۱- در تصویر کی‌ها را می‌بینید؟
۲- به نظر شما شاگرد خوب کی است؟

اسد شاگرد خوب است. او صبح وقت از خواب بیدار می‌شود. وضو می‌کند و نماز می‌خواند. برای پدر و مادرش سلام می‌دهد؛ سپس ورزش می‌کند. بعد از نوشیدن چای به طرف مکتب روان می‌شود.

اسد وقتی از مکتب به خانه می‌آید، درس‌های خود را تکرار می‌کند و کارخانه‌گی خود را انجام می‌دهد.

او مادر، پدر و معلم خود را احترام کرده، با همصنفانش با محبت رفتار می‌کند.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش فرا دهید.
* متن درس را بخوانید.
* به تصویر زیر ببینید، از حرف‌های آن چند کلمه بسازید و در کتابچه‌های تان بنویسید.

* درگروه‌ها راجع به اوصاف شاگرد خوب صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	احترام	قدر، عزت
۲	محبت	مهربانی، دوستی

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود بنویسید.

معلم

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت مقام والای معلم

پرسش‌ها

۱ - نام معلم شما چیست؟
۲- چرا معلم خود را دوست دارید؟
۳- معلم، شما را به کدام کارها رهنمایی می‌کند؟

معلم ما هر روز به صنف می‌آید. بعد از ادای سلام و احوال پرسی با مهربانی کارهای خانه‌گی ما را می‌بیند.

معلم صاحب در هر درس از ما سؤال می‌کند. ما کوشش می‌کنیم تا جواب‌های درست بدهیم. ما معلم خود را بسیار دوست داریم؛ زیرا او در آموزش و پرورش ما زحمت می‌کشد. خواندن و نوشتن را برای ما یاد می‌دهد و ما را به کارهای خوب رهنمایی می‌کند.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* نام هر تصویر را روی تخته بنویسید.

* از حرف‌های «م، ع، ل، م» و «ت، ع، ل، ی ، م» کلمه بسازید و در کتابچه‌های خود بنویسید.
* در بارهٔ مقام معلم هر کدام یک جمله بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	رهنمایی	راه نشان دادن
۲	تعلیم	آموزش، یاد دادن

کار خانه‌گی

متن درس را درکتابچه‌های تان بنویسید.

میلهٔ گل سرخ

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و آشنا ساختن شاگردان با سال نو و میلهٔ گل سرخ

پرسش‌ها

۱- آیا می‌دانید میلهٔ گل سرخ در کجا برگزار می‌گردد؟
۲- آیا می‌دانید مردم در سال نو چه کارهایی را انجام می‌دهند؟

اول حمل، آغاز سال نو است که به نام نوروز یاد می‌شود. مردم ما این روز را به عنوان شروع بهار تجلیل می‌کنند. در شب سال نو هفت میوه تهیه می‌کنند و سمنک می‌پزند؛ همچنان در نوروز برای تفریح و میله به تفریح گاه‌ها و جاهای سرسبز می‌روند. بعضی‌ها در سال نو برای شرکت در میلهٔ گل سرخ به ولایت باستانی بلخ می‌روند. میلهٔ گل سرخ یکی از میله‌های باستانی کشور ما می‌باشد.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش فرا دهید.
* متن درس را با آواز بلند بخوانید.
* با استفاده از کلمه‌های زیر جملۀ مناسب ترتیب نموده، بنویسید.
(است، حمل، اول، آغاز، سال، نو)
* کلمه‌هـــای (تفریـــح‌گاه، میله، تجلیـــل و باســـتانی) را روی تخته املا بنویسید.
* هرکدام در مورد میلۀ گل سرخ هر کدام، یک جمله بگویید.
* اگـــر در مورد میله‌های تاریخی دیگر؛ مثل میلۀ گل نارنج، گل ارغوان و یا کدام میلۀ دیگر معلومات داشته باشید بیان کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	تجلیل	بزرگ‌داشت
۲	باستانی	دیرینه، تاریخی

کار خانه‌گی

بـــرای کلمه‌های (تجلیل، باســـتانی و تفریـــح‌گاه) در کتابچه‌های تان جمله‌های مناسب بنویسید.

ترانهٔ بهار

هدف: درست خواندن و نوشتن شعر و آشنایی با زیبایی‌های طبیعت در فصل بهار.

پرسش‌ها

۱ - در تصویرها چه می‌بینید؟
۲ - نهال‌شانی در کدام فصل سال انجام می‌شود؟
۳- در کدام فصل سال درخت‌ها شگوفه می‌کنند؟

مژده که آمد بهار — سبزه و گل بی‌شمار
آب فراوان به باغ — گشته روان هر کنار
غچی و پروانه شد — زنده به بوی بهار
بلبل آبی کند — غلغله در جویبار
کرده شگوفه به باغ — درخت سیب و انار
بر لب آب روان — سایهٔ بید و چنار
کوکو زنان فاخته — نشسته بر شاخسار
به شاخ سرو بلند — ناله کند زار زار
ز خانه مور و ملخ — گشته روان سوی کار
تو هم برو پشت کار
ای پسر هوشیار!

مایل

فعالیت‌ها

* به خوانش شعر دقت کنید.
* شعر را بخوانید.
* کلمه‌های زیر را با توجه به متن درس در کتابچه‌های‌تان تکمیل کنید؛ مثال:

ب - هار ←	بهار	هو شـ - ←	
چـ - ←		جو یـ - ←	
بـی شـ - ←		شا خـ - ←	

* در مورد فصل بهار یک جمله بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	مژده	خبر خوش	۵	بی‌شمار	بی‌حساب
۲	کنار	طرف	۶	جویبار	جوی آب
۳	سوی	طرف	۷	غلغله	فریاد و غوغا
۴	بلبل آبی	کنایه از بقه			

کار خانه‌گی

راجع به فصل بهار سه جمله درکتابچه‌های تان بنویسید.
ترانهٔ بهار را حفظ کنید.

مطالعه

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس، آشنایی با کلمه‌های جدید و پی‌بردن به ارزش مطالعه

پرسش‌ها

۱- در رسم چه می‌بینید؟
۲ - آیا مطالعه را دوست دارید؟
۳ - به مطالعهٔ کدام مطالب بیشتر علاقه دارید؟

مطالعــه در زنده گی انســان‌ها اهمیت بســیار دارد؛ زیرا معلومات ما را زیاد می‌ســازد. در هنگام مطالعه با کلمه‌های جدید آشنایی پیدا می‌کنیم. با مطالعهٔ کتاب، روزنامه، مجله و غیره، مطالب خوب را می‌آموزیم؛ پس برای ما لازم است تا همه روزه مطالعه کنیم.

فعالیت‌ها

* به طرز خوانش متن درس توجه کنید.
* متن درس را بخوانید.
* کلمه‌های (مطالعه، انسان، روزنامه و آشنایی) را روی تخته هجا کرده، بگویید هر کدام چند هجا دارد.

مانند:

کلمه	هجا
مطالعه	مـ- طا- لـ - عه

* جمله‌های زیر را با توجه به متن درس در کتابچه‌های‌تان تکمیل کنید.

مطالعه در زنده‌گی انسان‌ها .... بسیار دارد.

با مطالعهٔ .... مطالب خوب را می‌آموزیم.

* در گروه‌ها راجع به فایده‌های مطالعه صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	مطالعه	خواندن کتاب یا نوشتهٔ‌های دیگر
۲	آگاه	باخبر
۳	مطالب	جمع مطلب، مقصد

کار خانه‌گی

متن درس را درکتابچه‌های تان بنویسید.

درس یازدهم

حقوق والدین

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن حقوق والدین

پرسش‌ها

۱- در رسم کی‌ها را می‌بینید؟
۲- والدین کی‌ها اند؟
۳- درکدام کارهای خانه با پدر و مادر تان کمک می‌کنید؟

مادر و پدر با فرزندان خود بسیار مهربان استند. آن‌ها برای آموزش و پرورش سالم فرزندان خود شب و روز زحمت می‌کشند.

پس ما باید احترام مادر و پدر خود را داشته باشیم و به گفته‌های شان عمل کنیم؛ زیرا ایشان بالای ما حقوق زیاد دارند.

ما مادر و پدر خود را دوست داریم.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس دقت کنید.
* متن درس را بخوانید.
* کلمه‌هـــای (فرزند، پرورش و حقوق) را در جمله‌های مناســـب به کار برده، روی تخته بنویسید.
* در گروه‌ها کلمه‌های سه حرفی را از متن درس دریافت نمایید؛ سپس یک نفر از هرگروه آن‌ها را به دیگران بخواند.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	پرورش	تربیت

کار خانه‌گی

در مورد حقوق والدین سه جمله در کتابچه‌های تان بنویسید.

خانواده

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و درک مفهوم آن

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- در خانه با شما کی‌ها زنده‌گی می‌کنند؟

مانند دست است   هر خا نو ا د ه
هر کس یک انگشت   در خانواده
پدر در این دست   انگشت شست است
او که نخستین،   انگشت دست است
انگشت دیگر   یعنی نشانه
او مادر ماست   خانم خانه
انگشت دیگر   یعنی برادر
این جا نشسته   پهلوی مادر
پس این یکی کیست   انگشت دیگر؟
بلی، درست است   او هست خواهر
من هستم آخر   انگشت کوچک
انگشت‌ها را   دیدیم تک تک
گرچه جداییم   ما پنج انگشت
چون جمع گردیم   هستیم یک مشت

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.

* متن درس را بخوانید.

* جمــع کلمه‌هــای زیر را از ســتون مقابل انتخاب نمــوده، روی تخته بنویسید.

۱- طفل	برادران
۲- برادر	خواهران
۳- خواهر	اطفال

* راجع به خانواده هر کدام یک جمله بگویید.

کار خانه‌گی

بیت‌هایــی را که در آن‌ها نشــانه‌های (،-! و ؟) به کار رفته، در کتابچه‌های تان بنویسید.

کتاب گوید

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و تشویق شاگردان به مطالعه و کتاب خوانی

پرسش‌ها

۱ - سال گذشته کدام کتاب‌ها را خواندید؟
۲ - از کتاب دری صنف اول چه چیزها را آموختید؟

من یار مهربانم — دانا و خوش بیانم
گویم سخن فراوان — با آنکه بی زبانم
پندت دهم فراوان — من یار پند دانم
من دوست هنرمندم — باسود و بی‌زیانم
از من مباش غافل — من یار مهربانم

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* کلمه‌هایی را که با (نم) ختم شده اند از متن درس انتخاب نموده، در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

مهربا – نم ← مهربانم

_____ – نم ←

_____ – نم ←

_____ – نم ←

_____ – نم ←

* در گروه‌ها راجع به اهمیت کتاب صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	خوش‌بیان	خوش‌صحبت
۲	فراوان	زیاد
۳	پند	نصیحت
۴	غافل	بی‌خبر
۵	سود	فایده
۶	زیان	ضرر، آسیب

کار خانه‌گی

شعر را درکتابچه‌های‌تان بنویسید و حفظ کنید.

آداب سلام دادن

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن آداب سلام دادن

پرسش‌ها

۱- به نظر شما هنگام داخل شدن به خانه و یا صنف، اول چه باید بگوییم؟
۲- آیا می‌دانید سلام دادن باعث چه می‌شود؟

سلام دادن در بین ما مسلمانان سنت است و به معنای سلامتی و خیر خواهی به شخص مقابل می‌باشد. سلام باید به لفظ (السلامُ علیکم و رحمة الله...) و جواب آن باید به لفظ (علیکم السلام و رحمة الله...) گفته شود.

سلام دادن، محبت و احترام را زیاد می‌سازد؛ پس برای ما لازم است به بزرگان، معلمان، همصنفان و همسایه‌ها سلام بدهیم.

فعالیت‌ها

❋ به خوانش متن درس دقت نمایید.

❋ متن درس را بخوانید.

❋ کلمه‌های مفرد و جمع را روی تخته نوشـــته، بعد با هم وصل کنید؛ طور مثال:

۱- معلم	مکتب‌ها
۲- بزرگ	معلمان
۳- مکتب	بزرگان

❋ کلمه‌های ســه حرفی و چهار حرفی را از متن درس دریافت نموده، در کتابچه‌های‌تان بیرون نویس کنید؛ طور مثال:

خوب

سلام

❋ در بارهٔ اهمیت سلام دادن هر کدام یک جمله بگویید.

❋ شکل مکمل سلام و جواب آن را در گروه‌های دو نفری تمرین کنید.

کار خانه‌گی

کلمه‌های (سنت، محبت و همسایه) را در جمله‌ها به کار برده، در کتابچه‌های تان بنویسید.

غچی غچی بهار شد!

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دریافت معلومات راجع به فصل بهار

پرسش‌ها

۱ - در تصویر کدام پرنده را می‌بینید؟
۲ - به نظر شما غچی‌ها از چه چیز برای خود لانه می‌سازند؟
۳ - آیا می‌دانید غچی‌ها در کدام فصل سال بیشتر دیده می‌شوند؟

پیش از طلوع آفتاب، صدای غچی‌ها از خواب بیدارم کرد. چشم‌هایم را باز کرده، دیدم پنجرهٔ اتاق باز است. نسیم خوش بهار رخسارم را نوازش کرد و با خود آهسته زمزمه کردم: «غچی غچی بهار شد!» غچی‌ها با غچ غچ خود با من هم‌صدا شدند و مژده دادند که بهار شد، بهار شد... .

با خود گفتم به واقعیت که فصل بهار انسان و تمام زنده‌جان‌ها را به حرکت می‌آورد.

غچی غچی بهار شد   وقت گل انار شد!

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش فرا دهید.
* متن درس را بخوانید.
* متضاد کلمه‌های زیر را روی تخته بنویسید.

۱ - بهار ______
۲ - گُل ______
۳ - خواب ______

* کلمه‌های (انار، طلوع، پنجره و غچی) را روی کاغذ نوشته، هجا نمایید؛ مثلاً:

ا - نار
- -
- -
- -

* کلمه‌هایی را که در آن‌ها حرف «چ» به کار رفته باشد از متن درس پیدا نموده، به همصنفان خود با آواز بلند بخوانید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	نسیم	باد ملایم
۲	رخسار	روی
۳	مژده	خبر خوش
۴	لانه	خانه

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

مگس و زنبور عسل

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن ضررهای مگس

پرسش‌ها

۱ - در تصویر کدام حشره‌ها را می‌بینید؟
۲ - به نظر شما کثافات را در کجا باید بیندازیم؟
۳ - آیا می‌دانید مگس‌ها بیشتر در کدام جاها زنده‌گی می‌کنند؟

یک روز مگس با زنبور عسل رو به رو شد. زنبور عسل از مگس پرسید: «چرا انسان‌ها ترا بد می‌بینند؟»

مگس گفت: «می‌دانی که من همیشه در جاهای ناپاک زنده‌گی می‌کنم. با پاهایم میکروب‌ها را از آنِ جا می‌گیرم و بالای غذای انسان‌ها می‌گذارم. با خوردن غذاهای آلوده به میکروب انسان‌ها مریض می‌شوند، از این سبب، آن‌ها از من نفرت دارند.»

زنبور عسل گفت: «تو کار خوب نمی‌کنی.»

مگس گفت: «من ملامت نیستم؛ چرا که اگر آن‌ها زباله‌ها را در زباله‌دانی بیندازند و سر غَذاهای خود را همیشه پوشیده نگهدارند، من هیچ وقت غَذای آن‌ها را نمی‌توانم کثیف بسازم.»

زنبور عسل گفت: «تو راست گفتی.»

ما باید همیشه متوجه نظافت محیط و نظافت غَذاهای خود باشیم.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس دقت کنید.
* متن درس را بخوانید.
* متضاد کلمه‌های زیر را از ستون مقابل آن‌ها انتخاب نموده، روی تخته بنویسید.

۱ - ناپاک	______	دروغ
۲ - راست	______	صحتمند
۳ - هیچ وقت	______	پاک
۴ - مریض	______	هر وقت

* در گروه‌ها راجع به ضررهای مگس صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	نفرت	بدبینی
۲	ملامت	سرزنش، نکوهش

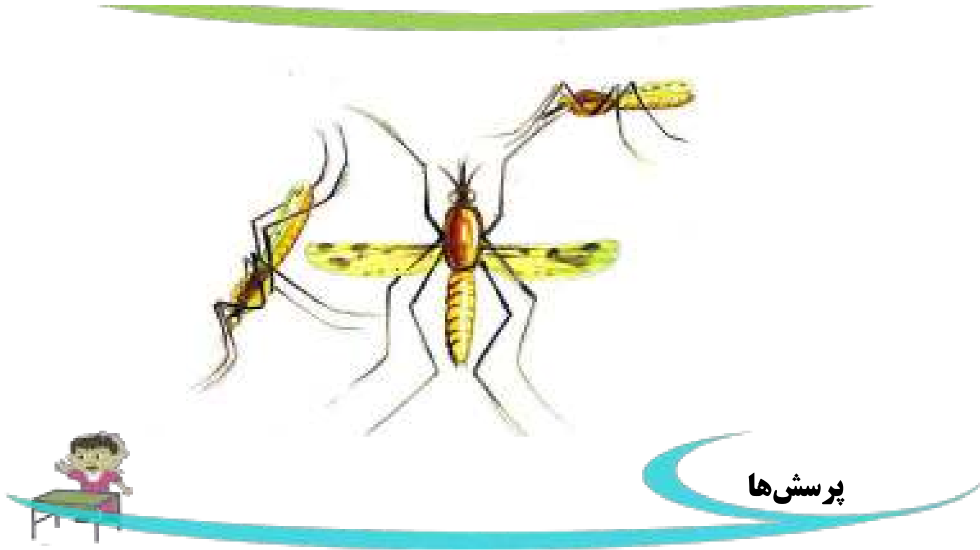

کار خانه‌گی

متن درس را درکتابچه‌های خود بنویسید.

تب ملاریا

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن راه‌های جلوگیری از گزیدن پشهٔ ملاریا

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- آیا می‌دانید انسان‌ها چه طور به تب ملاریا دچار می‌شوند؟
۳- به نظر شما برای جلوگیری از گزیدن پشهٔ ملاریا چه باید بکنیم؟

یک روز از پدرم پرسیدم: انسان چگونه به تب ملاریا مبتلا می‌شود؟ پدرم گفت: این تب در اثر گزیدن پشهٔ ملاریا پیدا می‌شود.

پشهٔ ملاریا در جاهایی که آب ایستاده موجود باشد زنده‌گی می‌کند. برای این‌که از این مرض خود را حفاظت کنیم، باید آب‌های ایستاده و گندیدهٔ نزدیک خانهٔ خود را از بین ببریم و کلکین‌های خانه را جالی بگیریم.

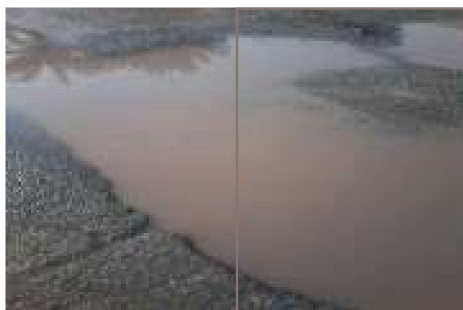
فعالیت‌ها

* به خواندن متن درس دقت کنید.
* متن درس را به صورت واضح بخوانید.
* کلمه‌هایی را که در آن‌ها حرف «م» به کار رفته باشد از متن درس پیدا کرده، درکتابچه‌های خود بنویسید.
* مترادف کلمه‌های زیر را از ستون مقابل آن‌ها انتخاب نموده، در کتابچه‌های خود بنویسید.

۱- دچار	ــــــ	گرفتار
۲- گزیدن	ــــــ	نگهداری
۳- حفاظت	ــــــ	نیش زدن

* در گروه‌ها راجع به راه‌های جلوگیری از مبتلا شدن به تب ملاریا صحبت کنید.

به آب‌های آلوده و کثیف نزدیک نشوید.

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود بنویسید.

راجع به راه‌های جلوگیری از مبتلا شدن به تب ملاریا به اعضای خانوادۀ خود معلومات بدهید.

نظافت

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت نظافت

پرسش‌ها

۱- در مورد اهمیت نظافت چه می‌دانید؟ بیان کنید.

۲- به نظر شما مراعات نظافت چه فایده دارد؟

در دین اسلام نظافت جزء ایمان است. هر انسان باید نظافت را رعایت کند. بدن، لباس، خانه، مکتب و شهر خود را پاک نگهدارد. در خوردن غَذاها توجه داشته باشد. از آب‌های صحی؛ مانند: آب نل، چاه‌های سرپوشیده، کاریز و چشمه استفاده کند.

در جاهایی که آب صحی پیدا نمی‌شود، آب را اول جوش داده، بعد از سرد شدن آن را بنوشد. انسان نظیف و پاک همیشه سالم و تندرست می‌باشد.

فعالیت‌ها

❋ به خوانش متن درس دقت کنید.

❋ متن درس را با آواز بلند بخوانید.

❋ کلمه‌های زیر را با (ها) جمع ببندید و روی تخته بنویسید.

۱ خانه - ها ← خانه‌ها

۲ انسان - ←

۳ لباس - ←

۴ غذا - ←

❋ از حرف‌های زیر روی تخته کلمه ساخته، آن را بخوانید:

۱ - نـ - ظ - ا - ف - ت ← نظافت

۲ - پ - ا - ک ←

۳- ل - ب - ا + س ←

۴- م - ر - یـ - ض ←

بر هر شخص لازم است تا از مصرف بیجای آب جلوگیری کند.

کار خانه‌گی

کلمه‌های (پاک، نظافت، غذا و آب) را در جمله‌های مناسب به کار برده، در کتابچه‌های تان بنویسید.

حفاظت چشم‌ها

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن طریقه‌های حفاظت چشم‌ها

پرسش‌ها

۱- در تصویر کدام عضو بدن را می‌بینید؟
۲- خداوندﷻ چرا برای ما چشم داده است؟
۳- به نظر شما برای حفاظت چشم‌ها باید چه کنیم؟

چشم‌ها اعضای مهم بدن ما استند؛ پس باید در حفاظت چشم‌های خود توجه زیاد نماییم.

از انداختن اشیای نوک تیز؛ مانند: قلم، سیخ و یا سنگ به سوی یک‌دیگر خودداری کنیم و با دست‌های ناپاک چشم‌های خود را نمالیم.

برای داشتن چشم‌های سالم، باید آن‌ها را از گرد و خاک و آلوده‌گی حفاظت کنیم.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس دقت کنید.
* متن درس را بخوانید.
* از ستون مقابل متضاد کلمه‌های زیر را پیدا نموده، روی تخته بنویسید.

۱- شور ______
۲ - سالم ______
۳- حفاظت ______

شیرین
بی توجهی
مریض

* از متن درس،کلمه‌های پنج حرفی و شش حرفی را دریافت نموده، در کتابچه‌های‌تان بنویسید.
* در بارۀ حفاظت چشم‌ها در گروه‌ها صحبت نمایید.

در وقت توفان و خاکباد از عینک استفاده کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	حفاظت	نگهداری
۲	سالم	صحتمند

کار خانه‌گی

کلمه‌های (چشم، حفاظت و پاک) را در جمله‌های مناسب به کار برده، در کتابچه‌های تان بنویسید.

ورزش

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت ورزش در سلامتی وجود

پرسش‌ها

۱- در بارۀ اهمیت ورزش چه می‌دانید؟
۲- کدام بازی‌های ورزشی را می‌شناسید؟
۳- به کدام نوع بازی‌های ورزشی علاقۀ زیاد دارید؟

برای این‌که صحتمند باشیم، باید روزانه طور منظم ورزش کنیم. ورزش حرکت‌ها و فعالیت‌های منظم بدن است که به تنهایی و یا طور گروهی اجرا شده می‌تواند؛ مانند: دویدن، توپ بازی، ریسمان بازی، بایسکل‌رانی و غیره.

ورزش گروهی راه خوبی برای پیدا کردن دوستان جدید است، باید در هنگام ورزش با همدیگر با مهربانی رفتار کنیم.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش فرا دهید.
* متن درس را به صورت واضح بخوانید.
* مترادف کلمه‌های زیر را از ستون مقابل آن‌ها انتخاب کرده، روی تخته بنویسید:

۱- زیبا	ــــــــ	روش
۲- قشنگ	ــــــــ	مقبول
۳- رفتار	ــــــــ	خوبرو
۴- نو	ــــــــ	جدید

* جملۀ نامکمل زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل نموده، در کتابچه‌های‌تان بنویسید:

ورزش گروهی راه . . . برای پیدا کردن . . . جدید است.

خوبی
دوستان
اقارب

* کلمه‌های چهار حرفی را از متن درس پیدا نموده، به دیگران بخوانید.

کار خانه‌گی

در مورد ورزشی‌که دوست دارید، دو جمله در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

بزکشی

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و آشنایی با ورزش بزکشی.

پرسش‌ها

۱- آیا بازی بزکشی را از نزدیک دیده اید؟ در مورد آن صحبت کنید.
۲- در رسم کدام بازی ورزشی را می‌بینید؟
۳- کدام یک از شما به این ورزش علاقه دارید؟

بزکشی یکی از ورزش‌های قدیمی وطن ما بوده، بیشتر در مناطق شمال کشور ما رواج دارد.

اجرای این ورزش گروهی طوری است که اسپ سواران در میدان بزکشی جمع می‌شوند و می‌خواهند بز را از دایرۀحلال بر دارند. تمام اسپ سواران می‌کوشند تا بز را از دست اسپ سواری که آن را گرفته است بگیرند.

هر کس که موفق به گرفتن بز شد و آن را تا دایرۀ حلال رساند، برندۀ بازی شناخته می‌شود.

فعالیت‌ها

* به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.
* متن درس را بخوانید.
* از کلمه‌های نامرتب زیر جمله‌های مناسب ساخته، روی تخته بنویسید.

۱- (بازی‌های، می‌باشد، قدیمی، بزکشی، از، یکی، وطن، ما)

۲- (میدان، بزکشی، اسپ سواران، در، می‌شوند، جمع)

۳- (را، حلال، دایرهٔ، بز، می‌دارند، بر، از)

* در گروه‌ها راجع به ورزش بزکشی باهم بحث کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	قدیم	گذشته
۲	موفق	کامیاب

کار خانه‌گی

کلمه‌های زیر را در جمله‌های مناسب به کار برده، در کتابچه‌های تان بنویسید.
(مناطق، رواج، برنده، موفق)

آب روان

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت و ارزش آب در زنده‌گی

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲ - چه فکر می‌کنید، آب در کجا پیدا می‌شود؟
۳- آیا می‌دانید از آب چه استفاده‌ها صورت می‌گیرد؟

مـــن آب روان استـــــم | **من راحت جـان استـم**
گر من نـــروم در کشت | **کی سبز شـــود گندم**
از فیض وجــود مـــن | **آســـوده بـود مــردم**
مـن آب روان استـــم | **من راحت جان استم**
پایین شوم از کـــوه‌ها | **پیچیـده و غلتیـــده**
تا پیـش شمـــا آیـــم | **رقصیـده و رقصیـده**
مــن آب روان استــم | **مـن راحت جان استم**

آصف مایل

فعالیت‌ها

* به خوانش شعر دقت کنید.
* شعر را با آواز بلند بخوانید.
* چند کلمه‌یی را پیدا کنید که در شعر بیشتر از یک بار آمده باشد، بعد آن کلمه‌ها را روی تخته بنویسید.
* از حرف‌های زیر در کتابچه‌های خود کلمه بسازید:

(ر - ا - ح - ت)، (آ - ب) ، (ر - و - ا - ن)

* در گروه‌ها راجع به استفادهٔ درست از آب و جلوگیری از مصرف بیجای آن صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	راحت	آسایش
۲	فیض	برکت
۳	آسوده	آرام

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های‌تان رونویس کرده، حفظ کنید.

تابستان

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و آشنایی با فصل تابستان

پرسش‌ها

۱ - به نظر شما تصویرهای بالا کدام فصل سال را نشان می‌دهند؟
۲ - در فصل تابستان چه چیزها پخته می‌شوند؟

تابستان فصل دوم سال است. در این فصل هوا گرم می‌شود. در تابستان میوه‌ها، غله‌ها و سبزی‌ها پخته می‌شوند، همه جا سرسبز می‌باشد و مردم برای تفریح و میله به باغ‌ها و جاهای سرد و سرسبز می‌روند.

در این فصل باید لباس‌های نخی که دارای رنگ روشن باشد بپوشیم، تا حرارت آفتاب را کمتر جذب کند.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش فرا دهید.
* متن درس را بخوانید.
* جمله‌های زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید و با استفاده از کلمه‌های داخل چوکات آن‌ها را تکمیل کنید.

پخته، نخی، روشن ، دوم

تابستان فصل .... سال است.

در تابستان میوه‌ها، غله‌ها و سبزی‌ها .... می‌شوند.

در این فصل باید لباس‌های .... که دارای رنگ .... باشد بپوشیم.

* کلمه‌های (تابستان، غله، میله، سرد و تفریح) را روی تخته املا بنویسید.
* در گروه‌ها راجع به میوه‌ها و سبزی‌هایی که در فصل تابستان پیدا می‌شوند، صحبت کنید.

در فصل تابستان زیر شعاع مستقیم آفتاب قرار نگیرید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	غله	حاصل زراعت؛ مانند: گندم، جو و جواری
۲	نخ	رشتهٔ باریک که از پنبه ساخته می‌شود

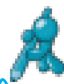

کار خانه‌گی

نام چند سبزی و چند میوه‌یی را که در فصل تابستان پیدا می‌شوند، در دو ستون جداگانه در کتابچه‌های تان بنویسید؛ مثال:

میوه‌ها	سبزی‌ها
سیب	گندنه

درس بیست و چهارم

احترام بزرگان

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت احترام بزرگان

پرسش‌ها

۱- بزرگان خانوادهٔ شما کی‌ها اند؟

۲- بزرگان را چگونه باید احترام کنیم؟

بـرای ما لازم اســت تــا مادر، پدر، معلــم و بزرگان را احترام نماییم. نصیحت‌های آنان را با دقت شنیده و به آن عمل کنیم.

احترام به بزرگان و شفقت به خُردسالان از رهنمایی‌های دین ما است.

شاگرد خوب همیشه بزرگان را احترام می‌کند.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس دقت کنید.
* متن درس را بخوانید.
* جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل نموده، روی تخته بنویسید.

لازم
بزرگان
دین

۱- برای ما .... است تا پدر، مادر، معلم و بزرگان خود را احترام نماییم.

۲- احترام به بزرگان و شفقت به خُردسالان از رهنمایی‌های .... ما است.

۳- شاگرد خوب همیشه........................ را احترام می‌کند.

* کلمه‌های مفرد زیر را با (ان) جمع نموده، روی تخته بنویسید:

۱ - معلم	-	........ان........ ←	معلمان
۲- پدر	-	........ان........ ←	....
۳- بزرگ	-	........ان........ ←	....

* در مورد احترام بزرگان هر کدام یک جمله بگویید.
* کلمه‌های (زلزله، سیلاب، خشکسالی، توفان و آب) را با پسوند (ها) جمع سازید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	دقت	توجه
۲	عمل	کار

کار خانه‌گی

کلمه‌های معلم، بزرگان و احترام را در جمله‌های مناسب به کار برده، در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

درس بیست و پنجم

آفتاب

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت آفتاب در زنده‌گی

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- به نظر شما اگر آفتاب نمی‌بود چه می‌شد؟
۳- آیا می‌دانید آفتاب در زنده‌گی موجودات زنده چه ارزش دارد؟

در یک روز تابستان جمشید و مادرش مشغول کارهای خانه بودند. جمشید به مادرش گفت: کاش آفتاب نمی‌بود تا هوا این قدر گرم نمی‌شـــد! مادرش در جواب گفت: اگر آفتاب نمی‌بود همه جا تاریک و سرد می‌شد؛ همین آفتاب است که همه جا را روشن و گرم می‌سازد.

روشنی و گرمی آفتاب برای انسان‌ها، حیوان‌ها و نبات‌ها فایده دارد، میکروب‌ها را از بین می‌برد و سبزی‌ها و میوه‌ها را پخته می‌سازد.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش دهید.
* متن درس را دقیق بخوانید.
* کلمه‌هایی را که حرف‌های «آ»، «ف»، «ر»، «س» و «ح» در آن‌ها به کار رفته است، از متن درس انتخاب نموده، در کتابچه‌های‌تان بنویسید.
* از متن درس کلمه‌های سه حرفی‌یی را انتخاب نمایید که حرف‌های داخل جدول در اول آن‌ها به کار رفته باشد؛ بعد آن را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

مثال: «گ» گرم

گ		
ک		
س		
هـ		

* در گروه‌ها راجع به اهمیت آفتاب صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	سرد	خنک
۲	کاش	آرزو کردن
۳	میکروب	موجود زندهٔ ذره‌بینی

کار خانه‌گی

راجع به اهمیت آفتاب سه جمله در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

حقوق همسایه

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن حقوق همسایه

پرسش‌ها

۱- آیا می‌دانید همسایه به چه کَسی گفته می‌شود؟

۲- با همسایه‌های خود چگونه باید رفتار کنیم؟

کسانی‌که در کنار یا نزدیک خانۀ ما زنده‌گی می‌کنند همسایۀ ما گفته می‌شوند. برای هر مسلمان لازم است تا حقوق همسایه‌های خود را رعایت کند.

پیامبرما حضرت محمد ﷺ چنین فرموده است:

«کسی که به خداوند ﷻ و روز آخرت ایمان دارد، با همسایه‌های خود احسان می‌کند و هیچ وقت به آن‌ها ضرر نمی‌رساند.»

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس دقت نمایید.
* متن درس را به صورت واضح بخوانید.
* کلمه‌هایــی را که در آن‌ها حرف «هـ» به کار رفته، از متن درس پیدا نموده، در کتابچه‌های‌تان بنویسید.
* جملهٔ زیر را روی تخته املا بنویسید:

(از صد خویش یک همسایه پیش)

* در بارهٔ حقوق همسایه، دو جملهٔ ساده بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	احسان	نیکی کردن
۲	حقوق	جمع حق

کار خانه‌گی

در بارهٔ حقوق همسایه سه جمله در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

وطن

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و آشنایی با وطن عزیز ما افغانستان

پرسش‌ها

۱ - در تصویر چه می‌بینید؟

۲ - چند ولایت افغانستان را نام گرفته می‌توانید؟

۳- بیرق کشور ما دارای کدام رنگ‌ها است؟

۴ - آیا می‌دانید پایتخت وطن ما کدام شهر است؟

وطن عزیز ما افغانستان، یک کشور اسلامی‌است که در آن اقوام مختلف زنده‌گی می‌کنند.

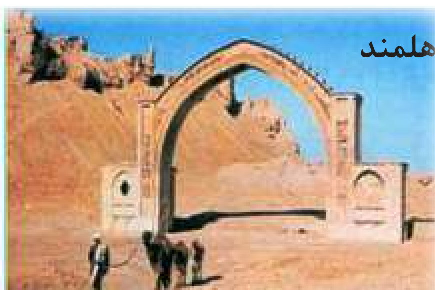
وطن ما شهرهای بزرگ، کوه‌های بلند، تپه‌های

سرسبز، دشت‌های وسیع و جنگل‌های زیاد دارد.

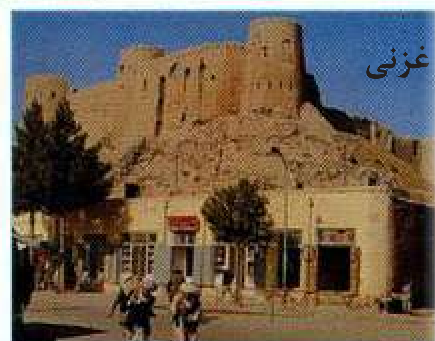
کشــور ما افغانستان، دارای سی و چهار ولایت است و پایتخت آن شهر کابل می‌باشد.

ما وطــن خود را دوســت داریم. برای آبادی آن کوشــش می‌کنیم

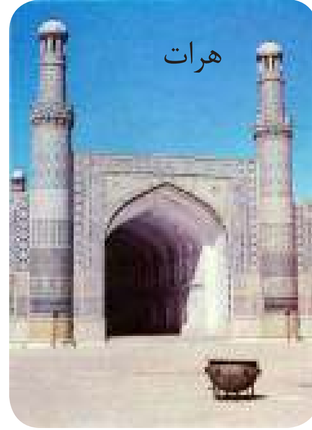
بیایید با وطن خود بیشتر آشنا شویم.

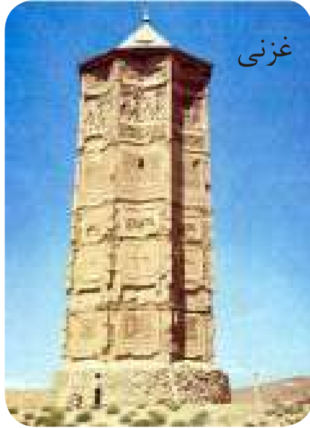

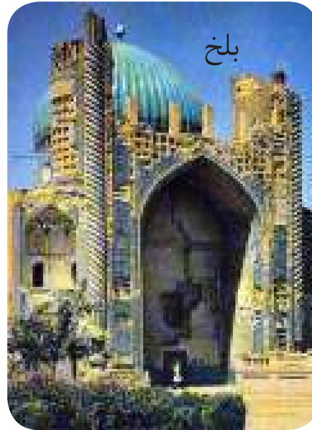

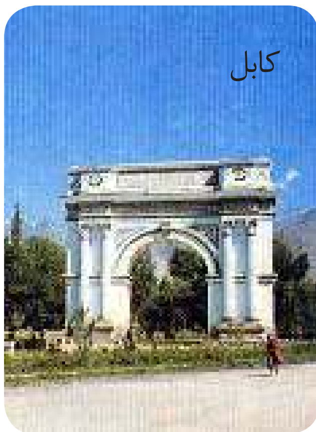

هرات

غزنی

بلخ

کابل

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش دهید.
* متن درس را با دقت بخوانید.
* از متن درس چند کلمه‌یی را که با حرف «ا» آغاز می‌شـــود دریافت نموده، در کتابچه‌های خود بنویسید.
* جمله‌های زیر را از روی متن درس تکمیل کنید:

افغانستان یک کشور .... است.

پایتخت وطن ما شهر .... می‌باشد.

افغانستان دارای .... ولایت است.

* در گروه‌ها نام ولایت‌های افغانستان را با مرکز آن‌ها بنویسید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	اقوام	جمع قوم، گروه مردم
۲	وسیع	پهناور، کلان
۳	مختلف	گوناگون، هر قسم

کار خانه‌گی

از والدین خود نام چند ولایت مشهور افغانستان را بپرسید؛ بعد آن‌ها را در کتابچه‌های خود نوشته، به حرف‌ها تجزیه کنید.

درس بیست و هشتم

حادثهٔ ترافیکی

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن راه‌های جلوگیری از حادثهٔ ترافیکی

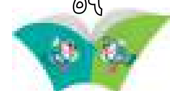
پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟ در بارهٔ آن حرف بزنید.

۲- برای این‌که حادثهٔ ترافیکی رخ ندهد، چه باید بکنیم؟

پرویز در راه روان بود. از این که در بین سرک راه می‌رفت، با موتری تصادم کرد و پایش زخمی شد. شخصی که از آن جا می‌گذشت او را به شفاخانه رساند.

بعد از این که پرویز صحتمند شد، خواهرش پروین او را دلداری داده، گفت: پرویز جان! باید در آینده از پیاده رو استفاده نمایی و در وقت گذشتن از سرک متوجه چراغ‌های ترافیکی باشی، تا همچو حادثه‌یی تکرار نشود.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش دهید.
* متن درس را به صورت درست بخوانید.
* با توجه به متن درس جمله‌های زیر را در کتابچه‌های‌تان تکمیل کنید:

۱- پرویز در.............................. روان بود.

۲- .... که از آن جا می‌گذشت او را به .... رساند.

* تصویر زیر از کیست؟ در بارهٔ او و وظیفه اش در گروه‌ها بحث کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	تصادم	به هم خوردن دو چیز
۲	حادثه	اتفاق

کار خانه‌گی

از متن درس کلمه‌های بی‌نقطه را پیدا نموده، در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

صلح

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن ارزش و اهمیت صلح

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟

۲- کی می‌تواند راجع به اهمیت صلح یک جمله بگوید؟

ای کبوترهای صلح و دوستی!

بـا دو بـال خـود چه‌ها آورده اید؟

مهر و آزادی و شـور و خنده را

تـا کجا در قلب‌ها پـرورده ایـد؟

پـر زنـان در آسمان بیکـران

می‌روید آن جا کـه جنگ و محنت است

تـا رسـانید این پیام گـرم را

کای بشر! خـون ریختن‌ها وحشت است

از فــــراز کـــوهــساران بلند
می‌دهـد فــرزنــد ایـــن کشور پیام
ای کبوترهای صلح و دوستی!
بـــر همـه خلـــق جهـان از مـا سلام

فعالیت‌ها

* به خوانش شعر با دقت گوش دهید.
* شعر را به صورت درست بخوانید.
* بیت‌های زیر را در کتابچه‌های‌تان تکمیل کنید:

ای ----- های ----- و دوستی! با دو------- خود چه‌ها آورده اید؟
از فـــــراز ------- بلنـــــد می‌دهد ------ این ------ پیام

* در گروه‌ها در مورد صلح یک یک جمله بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	پیام	پیغام، خبر	۵	وحشت	ترس
۲	بیکران	بی پایان	۶	خلق	مردم
۳	مهر	دوستی، محبت	۷	جهان	دنیا
۴	محنت	غم و اندوه	۸	کای	مخفف که ای

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های تان رونویس نموده، حفظ کنید.

کبوتر و مورچه

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و تقویت روحیهٔ نیکو کاری و همکاری در وجود شاگردان

پرسش‌ها

۱- در تصویرها چه می‌بینید؟
۲- به نظر شما کمک و همکاری با همدیگر چه فایده دارد؟

کبوتری مورچه‌یی را در آب دید که این طرف وآن طرف دست و پا می‌زد و نزدیک بود غرق شود.

کبوتر برگی را از درخت گرفت و درآب انداخت، مورچه که بـرگ را روی آب دید، با بسـیار خوشـی روی آن بالا شـد. برگ آهسته آهسته روی آب حرکت کرد و به خشکه رسید.

وقتـی مورچـه سـلامت از آب بر آمد، با کبوتر دوسـت شد.

روز دیگر مورچه یک شکاری را دید که می‌خواست کبوتر را شکار کند. مورچه خود را به شکاری رساند و پای وی را گزید.

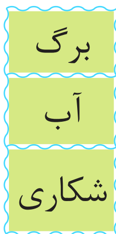

دست شکاری تکان خورد و تیرش خطا رفت، کبوتر پرید و رفت.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را بخوانید و معنای کلمه‌های جدید را بپرسید.
* با استفاده از کلمه‌های داخل چوکات جمله‌های زیر را تکمیل نموده، در کتابچه‌های خود بنویسید.

۱ - کبوتری مورچه‌یی را در............................ دید.

۲- مورچه .... را روی آب دید.

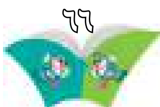
۳ - مورچه خود را به .... رساند.

* در مورد کمک و همکاری سه جمله بگویید.
* اگر مانند قصۀ کبوتر و مورچه قصه‌یی را یاد دارید بگویید.

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

اندرزها

هدف: درست خواندن و نوشتن اندرزها و استفاده از آن‌ها در زنده‌گی

دانایی توانایی است.

پرسش‌ها

۱- شنیدن اندرز و نصیحت بزرگان و والدین برای ما چه فایده دارد؟

۲- چرا جستجوی عیب‌های دیگران کار بد است؟

* **از دروغ گفتن بپرهیزید.**
* **غیبت نکنید.**
* **در امانت خیانت نکنید.**
* **در جستجوی عیب دیگران نباشید.**
* **از تنبلی و غفلت دوری کنید.**
* **سخنان خود را سنجیده بگویید.**
* **کار امروز را به فردا مگذارید.**

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس دقت کنید.
* متن درس را با آواز مناسب بخوانید.
* جملهٔ زیر را روی تخته بنویسید:

(چیزی را که به خود نمی‌پسندی به دیگران هم مپسند.)

* ضررهای دروغ گفتن را بیان کنید.
* در گروه‌ها راجع به مفهوم اندرز زیر صحبت کنید:

(در امانت خیانت نکنید.)

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	جستجو	پالیدن	۴	پرهیز	دوری
۲	عیب	نقص	۵	غفلت	بی خبری
۳	امانت	چیزی که به کسی بسپارند تا نگهداری کند.	۶	غیبت	پشت سر کسی حرف زدن

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های تان رونویس نموده، حفظ کنید.

مراعات نوبت

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و تقویت روحیهٔ مراعات نوبت در شاگردان

پرسش‌ها

۱- در رسم چه می‌بینید؟
۲- آیا مراعات نوبت، کار خوب است، چرا؟

فریده و حامد وقتی از مکتب به خانه آمدند، برای مادر خـود گفتند: امـروز معلم صاحب برای مـا چنین نصیحت کرد:

در وقت نوشـیدن آب، داخل شـدن در صنف، بالا شدن به سـرویس، خرید سودا از دکان و گرفتن نان از نانوایی، باید نوبت را مراعات کنیم.

مادرشان گفت: بلی، اگر نوبت را مراعات کنیم کارهای ما به آسـانی و در وقت کم انجام می‌شود و سبب ناراحتی دیگران نمی‌شویم.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را به صورت واضح بخوانید.
* از حرف‌های داده شده، کلمه ساخته، روی تخته بنویسید.

۱ - و - ق - ت ←	وقت
۲- آ - م - د ←	
۳- ن-و - شـ- یـ- د- ن ←	
۴ - م - ر - ا - عـ - ا - ت ←	
۵ - ن - ا - نـ -و- ا - یـ- ی ←	

* کلمه‌های (آب، دکان، صنف، سرویس و نانوایی) را با (ها) جمع ببندید.

مانند:آب- آب‌ها

* در گروه‌ها راجع به مراعات نوبت صحبت نمایید.

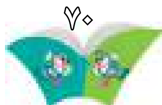
لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	ناراحات	نا آرام	۳	سبب	وسیله
۲	مراعات	رعایت کردن	۴	بی نظم	بی ترتیب

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های تان رونویس کنید.

درس سی و سوم

جشن استقلال

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و آشنایی شاگردان با روزهای تاریخی

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- در مورد جشن استقلال چه می‌دانید؟

بیست و هشتم اسد روز استقلال وطن عزیز ما افغانستان است. استقلال وطن‌ما در زمان غازی امان الله خان به دست آمد. ما هر سال این روز را در سراسر کشور، جشن می گیریم، در این روز رسم گذشت نظامی و معارف، مسابقات ورزشی و بازی‌های جالب برگزار می گردد.

افغانستان خانهٔ مشترک ما است، پس نگهبانی و حفظ استقلال آن وظیفهٔ هر یک ما می‌باشد.

فعالیت‌ها

* به خواندن متن درس دقت کنید.
* متن درس را با آواز بلند بخوانید.
* کلمه‌های مترادف را از متن درس پیداکرده، روی تخته بنویسید؛ مثال:

نگهبانی .... حفظ

* چند شـاگرد به شکل دایره ایستاده شده و معلم از یک شاگرد بپرسد که حرف آخر کلمۀ «اســتقلال» چیســت و شــاگرد دیگرکلمه‌یی را بگوید که با حرف «ل» آغاز می‌شود؛ مثلاً: لباس و به همین ترتیب شاگرد دیگری کلمه‌یی را بگوید که با حرف «س» شروع شود و به همین گونه تا آخرین شاگرد، بازی ادامه یابد.

نفر اول: استقلال نفر دوم: لباس نفر سوم: (   )

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	استقلال	آزادی
۲	جالب	کشنده و جلب کننده

کار خانه‌گی

کلمه‌های (استقلال، حفظ و جشن) را در جمله‌های مناسب به کار ببرید.

آزادی پاینده باد!

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت آزادی

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- چرا به پرنده‌ها باید ترحم کرد؟
۳- چرا آزادی را دوست داریم؟

گنجشـــک افتـاد از درخـت
بـــــــر روی زمین سخت
بالـش شــده بـــود زخـمی
از شـــوخیِ بیـــرحمـــی
رحـمـم آمــد بـه حـالش
مـــرهـم بســتم به بالش

گنجشــک بال‌هــا را باز کرد
بـا خـــــوشحالی پرواز کرد
از پــــروازش شـــدم شـاد
آزادی پـــــاینـــده بـــاد!

دوکتور ش. دیباج

فعالیت‌ها

* به خوانش شعر دقت نمایید.
* شعر را بخوانید.
* شــکل‌های زیر را نقطه گذاری نموده، از آن‌ها کلمه‌های با معنا بســازید؛

مثال:

حالس - حالش

۱- گنحسک ۲- درحت ۳- سحت ۴- بار ۵- آرادی

* جملهٔ زیر را روی تخته املا بنویسید.

(آزادی حق هر موجود است.)

* در مورد آزادی هر کدام یک جمله بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	پاینده	پایدار، برقرار
۲	مرهم	دارویی که روی زخم می‌گذارند
۳	رحم	مهربانی
۴	شاد	خوش

کار خانه‌گی

متن شعر را در کتابچه‌های خود رونویس کنید.

پول افغانستان

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس، شناختن پول افغانستان و دانستن اهمیت نگهداری آن

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟

واحد پول کشور ما افغانی است. پول‌های یک افغانی، دو افغانی و پنج افغانی آن، هم به شکل کاغذی و هم به شکل فلزی اند. پول‌های ده افغانی، بیست افغانی، پنجاه افغانی، صد افغانی، پنجصد افغانی و هزار افغانی آن تنها به شکل کاغذی می‌باشند.

پول هر کشور سرمایهٔ ملی آن است؛ پس باید در حفاظت پول کشور خود توجه داشته، از خراب شدن آن جلوگیری نماییم، تا به اقتصاد کشور ما ضرر نرسد.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس دقت کنید.
* متن درس را به صورت واضح بخوانید.
* پول‌های زیر را از کم به زیاد ترتیب نموده، روی تخته بنویسید:

پنجاه افغانی	صد افغانی
پنجصد افغانی	هزار افغانی
یک افغانی	ده افغانی
بیست افغانی	پنج افغانی
دو افغانی	

* جمله‌های زیر را در کتابچه‌های خود نوشـــته، در مقابل جمله‌های درست علامهٔ (√) و در مقابل جمله‌های نادرست علامهٔ (×) بگذارید.

(   )پول هر کشور سرمایهٔ ملی آن است.

(   )پول‌های (ده، بیست و پنجاه افغانی) فلزی می‌باشند.

* در گروه‌هــا راجــع به ارزش و راه‌های نگهداری پول کشــور خود صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	سرمایه	دارایی، ثروت

کار خانه‌گی

واژه‌های (پول، کشور و سرمایه) را در جمله‌های مناسب به کار برید.

سید جمال الدین افغان

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و آشنایی با شخصیت علامه سید جمال الدین افغان

پرسش‌ها

۱- به نظر شما تصویر از کی است؟
۲- آیا شما نام سید جمال الدین افغان را شنیده‌اید؟

سید جمال الدین فرزند سید صفدر، یکی از دانشمندان کشـــور ما می‌باشد. او در شهر اسعد آباد، مرکز ولایت کنر افغانستان تولد گردیده است.

سید جمال الدین برای اتحاد، دوستی و آگاهی مسلمانان خدمت زیاد نموده اســـت. او را به نام نابغۀ شـــرق نیز یاد می کنند.

فعالیت‌ها

* به خواندن متن درس دقت نمایید.
* متن درس را به صورت واضح بخوانید.
* چنـــد کلمه‌یی را از متـــن درس پیدا کنید، که در آن‌ها حرف«س» به کار رفته باشد و روی تخته بنویسید؛ مثال:

۱- مسلمان

* در مورد سید جمال الدین آنچه می‌دانید بیان کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	دانشمند	عالم، دانا
۲	اتحاد	یکی شدن
۳	نابغه	کسی که دارای هوش و استعداد فوق العاده باشد

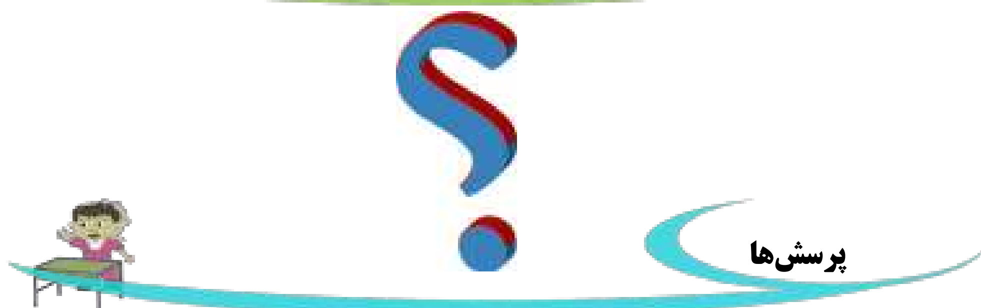

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود بنویسید.

چیستان‌ها

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و آشنایی شاگردان با چیستان‌ها

۱ – آیا در بارهٔ چیستان‌ها چیزی شنیده اید؟

۲- کی می‌تواند یک چیستان بگوید؟

۱- حوض سنگیـــن آب رنگیـــــن
مـــار پیچـان گـــل خنــــدان

چراغ تیلی

۲- آن چیســت کـه هـم وسـیلهٔ آرایـش اسـت و هم عضـوی از بـدن ؟

شانه

۳- نی آب اســت، نی ســنگ اســت و نی شیشــه؛ هم آب است، هم سنگ است و هم شیشه.

یخ

٤- آن چیســت کـه ســه حـرف دارد و دو نقطه، حرف اول و آخر آن یکی اســت، چون به دســت کسی رسد آن را بخــورد.

نان

۵- سفید است برف نیست، ریشه دارد درخت نیست.

دندان

فعالیت‌ها

* به طرز خواندن چیستان‌ها دقت کنید.
* چیستان‌ها را دقیق بخوانید.
* کلمه‌های(آرایش، عضو، شیشه و ریشه) را روی تخته املا بنویسید.
* در خانه‌های خالی حرف‌های مناسبی را بگذارید، تا از هر ردیف یک کلمه ساخته شود.

د	ن	د	ا	ن	←	دندان
ر		گ		ن	←	
	ن		ی		←	
پ		چ		ن	←	
	ن		ا		←	

* از هرگروه یک شاگرد چیستانی را که یاد دارد، به دیگران بگوید.

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های‌تان نوشته، زیر کلمه‌های پنج حرفی آن خط بکشید.

امانت‌داری

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و درک مفهوم امانت‌داری.

پرسش‌ها

۱ - کسی که امانت را دوباره به صاحب آن می‌دهد چه نامیده می‌شود؟
۲ - آیا تا حال کسی به شما چیزی را طور امانت سپرده است؟

روزی سهراب قلم تهمینه را طور امانت گرفت. تهمینه فراموش کرده بود که قلم او را سهراب گرفته است. روز دیگر تهمینه در صنف گفت: قلم من گم شده است. سهراب گفت: قلم شما نزد من است.

شــاگردان از امانت‌داری سهراب بسیار خوش شدند و به او آفرین گفتند.

انسان امانت‌دار را همه دوست دارند.

فعالیت‌ها

- به خواندن متن درس دقت کنید.
- متن درس را با آواز مناسب بخوانید.
- جملۀ زیر را روی تخته املا بنویسید.

(انسان امانت‌دار را همه دوست دارند.)

- از کلمه‌های نامرتب زیر جمله ساخته، روی تخته بنویسید.

(است، نزد،من،شما،قلم)

- در گروه‌ها راجع به امانت داری بحث نمایید.

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های‌تان بنویســـید و نشــانه‌های (شـــارحه و نقطه) را در آن مشخص کنید.

میوه‌ها

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت میوه‌ها

پرسش‌ها

۱- در تصویر بالا کدام میوه‌ها را می‌بینید؟ نام بگیرید.

۲- شما کدام میوه را زیاد خوش دارید؟

در وطن عزیز ما میوه‌های گوناگون پیدا می‌شود.

میوه‌های تازه؛ مانند: سیب، زردآلو، ناک، شفتالو، بهی، انار، انجیر، گیلاس، انگور، خربوزه، تربوز و غیره و میوه‌های خشک؛ مانند: جلغوزه، بادام، چهارمغز، پسته، کشمش، توت و غیره.

خوردن میوه‌ها برای صحت بسیار مفید است.

* به خواندن متن درس گوش دهید.
* متن درس را به صورت واضح بخوانید.
* انواع میوه‌های تازه و خشک را نام گرفته، رنگ آن‌ها را بگویید.

* از حرف‌هـــای داخل جدول کلمه‌های جدید ســـاخته در کتابچه‌های خود بنویسید.

مثال: (۱) زردالو

* نـــام هر میوه‌یی را که خوش داریـــد از روی پوقانه‌ها انتخاب نموده و روی تخته بنویسید.

* اجزای کلمه‌های داخل چوکات را روی تخته نوشته، باهم وصل نمایید

انجیر	انـ	دام
بادام	خربو	مغز
چهارمغز	گیـ	زه
گیلاس	با	جیر
خربوزه	چهار	لاس

* متضاد کلمه‌های زیر را بگویید:

بسیار ______

مفید ______

خشک ______

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	گوناگون	مختلف، رنگارنگ
۲	صحت	تندرستی
۳	مفید	سودمند
۴	متضاد	ضد یکدیگر

کار خانه‌گی

نام میوه‌هایی را که به دو صورت (خشک و تازه) خورده می‌شوند در کتابچه‌های خود بنویسید.

سبزی‌ها

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت سبزی‌ها و استفادۀ صحی از آن‌ها

پرسش‌ها

۱- در تصویر کدام سبزی‌ها را می‌بینید؟
۲- آیا می‌دانید کدام نوع سبزی‌ها خام خورده می‌شوند؟
۳- شما کدام یک از سبزی‌ها را زیاد خوش دارید؟

در وطـن عزیـز مـا سـبزی‌های مختلف پیدا می‌شـود. خوردن سـبزی‌ها بسیار فایده دارد. سبزی‌ها طور پخته و خام خورده می‌شوند.

سـبزی‌ها بایـد قبـل از خـوردن با نمک و یـا کلورین، خوب شسـته شـوند؛ زیرا خوردن سـبزی‌های ناشسـته سـبب مریضی‌های گوناگون؛ مثل: پیچش، اسهال و غیره می‌شود.

فعالیت‌ها

* به خواندن متن درس دقت کنید.
* متن درس را بخوانید.
* چند کلمه یی را که با حرف «پ» شروع می‌شوند از متن درس پیدا کرده، در کتابچه‌های خود بنویسید؛ مثال: پخته
* رنگ هر سبزی را با نام آن توسط خط در کتابچه‌های تان وصل کنید.

رنگ	سبزی
رنگ نارنجی	بادنجان رومی
رنگ سبز	بادرنگ
رنگ سرخ	بادنجان سیاه
رنگ بادنجانی	کدو

* در گروه‌ها راجع به طریقهٔ شستن و فواید سبزی‌ها با هم صحبت نمایید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	سبب	علت، باعث	۲	کلورین	ماده یی است که برای پاک ساختن آب به کار می‌رود

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

درس چهل و یکم

دهقان زحمتکش

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و درک اهمیت کار و زحمت‌کشی

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟

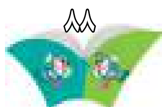
۲- به نظر شما کار و زحمت‌کشی چه فایده دارد؟

۳- آیا می‌دانید چه وقت زمین خوب حاصل می‌دهد؟

بود نبود یک دهقان زحمت‌کش بود. او دو پسر تنبل و بی پروا داشت.

دهقان و همسرش به خاطر تنبلی پسران‌شان بسیار پَریشان بودند.

روزی دهقـان مریـض شد. او در بسـتر مریضی برای پسرانش گفت: من در باغ برای شما گنجی را مخفی نموده‌ام.

بعـد از مـرگ دهقـان، پسرانش برای پیدا کردن گنـج، تمام زمیـن را بیل زدند؛ اما گنج را نیافتند.

روزی همسـر دهقـان بـرای پسـرانش گفـت: حالا که زمین آمادۀ کشت اسـت بیایید که گندم در آن کشت کنیم.

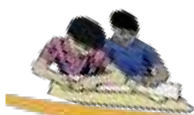
در آن سال زمین حاصل زیاد داد.

همسـر دهقـــان بـرای

پسرانش گفت:
ایـن همان گنجی اسـت کـه پدر تـان برای شـما وعده کرده بود.

نابرده رنج،گنج میسر نمی‌شـود
مُزد آن گرفت جان برادر که کار کرد

فعالیت‌ها

* به خواندن متن درس دقت کنید.
* متن درس را بخوانید.
* جملۀ زیر را روی تخته املا بنویسید.

(بی زحمت راحت نیست.)

* مفهوم قصه را با زبان ساده بگویید.

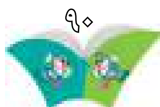
لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	گنج	خزانه	۳	مخفی	پُت، پنهان
۲	حاصل	ثمر	۴	پریشان	غمگین، ناراحت

کار خانه‌گی

بـرای کلمه‌هــای (دهقان، زحمت و گنــدم) در کتابچه‌های تان جمله‌های مناســب بنویسید.

پرنده‌گان

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و آشنایی با پرنده‌گان

پرسش‌ها

۱ - در تصویر کدام پرنده‌گان را می‌بینید؟
۲ - پرنده‌گان خانه‌گی را می‌شناسید؟ در تصویر نشان بدهید.
۳ - کدام پرنده‌گان در آب شنا کرده می‌توانند؟

پرنده‌گان حیوان‌هایی استند که دارای پر و بال بوده، تخم می‌گذارند.

در صحراها و باغ‌های وطن عزیز ما انواع پرنده‌گان؛

مانند: گنجشک، غچی، زاغ، کبک و غیره پیدا می‌شوند.

بعضی پرنده‌گان آواز خوش دارند.

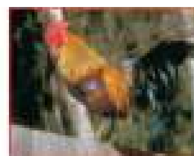
مرغ، فیل‌مرغ، مرغابی و غیره از جملهٔ پرنده‌گان خانه‌گی می‌باشند.

پرنده‌گان حیوان‌های بی‌آزار استند؛ پس باید به آن‌ها ضرر نرسانیم.

فعالیت‌ها

- به خوانش متن درس دقیق گوش دهید.
- متن درس را با آواز بلند بخوانید.
- نام هر پرنده را با تصویر آن توسط انگشت‌تان ارتباط داده، در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

گنجشک

زاغ

فیلمرغ

غچی

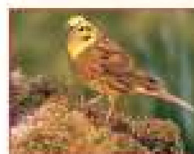
مرغابی

کبوتر

مرغ

کبک

* مترادف کلمه‌های زیر را از داخل چوکات انتخاب نموده، روی تخته بنویسید.

۱ - ضرر	ــــــــ	دشت
۲- صحرا	ــــــــ	بی ضرر
۳- بی آزار	ــــــــ	زیان

* در گروه‌ها راجع به پرنده‌گانی که در وطن ما پیدا می‌شوند صحبت کنید.

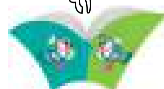
لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	صحرا	دشت، بیابان
۲	انواع	جمع نوع، اقسام

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های تان رونویس نموده، زیر نشانه‌های (، - ؛ - : و .) خط بکشید.

چوچه مرغ زیرک

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن مفهوم قصه

پرسش‌ها

۱- کی‌ها برای شما قصه می‌گویند؟
۲- اگر قصه‌یی را از کتاب دری صنف اول به یاد دارید، بگویید.
۳- آیا در کدام کتاب و یا مجلهٔ دیگر قصه خوانده‌اید؟

چوچهٔ مرغی در گوشهٔ حویلی می‌گشت و دانه می‌چید؛ ناگهان روباهی آمد و به او گفت: من ترا می‌خورم. چوچه‌گک گفت: روباه جان از خوردن من کی سیر می‌شوی! من بسیار خُرد استم. در آن طرف دیوار حویلی مادر من است. با من بیا تا آن جا برویم که هم من و هم مادرم را بخوری تا سیر شوی.

چوچه‌گک پیش پیش روباه روان شد، وقتی نزدیک دیوار رسید، پرید و بالای دیوار نشست.

روباه گفت: کجا است مادرت؟ چوچه گک گفت: ببخشید من مادر ندارم، چوچهٔ ماشینی استم.

فعالیت‌ها

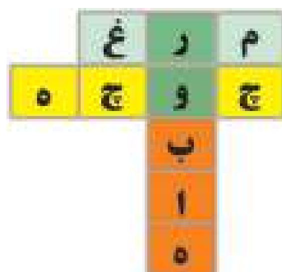
* به خوانش متن درس دقت کنید.
* متن درس را بخوانید.
* از حرف‌های جدول در کتابچه‌های خود کلمه بسازید.

مثال:

۱- مرغ

۲-

۳-

	غ	ر	م
ه	چ	و	چ
		ب	
		ا	
		ه	

* در گروه‌ها راجع به ارتباط تصویرها با هم صحبت نمایید.

کار خانه‌گی

* کلمه‌هایی را که در آن‌ها حرف «م» به کار رفته است از متن درس دریافت نموده، در کتابچه‌های خود بنویسید.
* قصهٔ چوچه مرغ زیرک را به دوستان و اعضای خانوادهٔ تان بگویید.

زاغ هوشیار

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و ایجاد علاقه به شنیدن و گفتن قصه‌ها

پرسش‌ها

۱ - در تصویر کدام پرنده را می‌بینید؟
۳- به نظر شما چرا زاغ سنگ‌ریزه‌ها را در کوزه می‌اندازد؟

روزی از روزها زاغی بســیار تشــنه بود، نظرش به یک کــوزۀ گلــی افتاد. وقتی نزدیک آن شــد، دید که در کوزه، آب موجود اســت؛ ولی نولش به آن نمی‌رســد. زاغ تشنه هر قدر کوشــش کرد نتوانســت از آن آب بنوشد؛ ناگهان

چاره‌یی به فکرش رسید. سنگ‌های کوچک را با نول خود گرفتـه، داخل کوزه انداخت. دیری نگذشـت که آب کوزه بالا آمد و زاغ توانست از آن بنوشد.

فعالیت‌ها

- ❊ به خوانش متن درس گوش دهید.
- ❊ متن درس را با دقت بخوانید.
- ❊ جمله‌هـای زیـر را با کلمه‌های داخل چوکات تکمیـل نموده، روی تخته بنویسید.

نتوانست
زاغی

۱ - روزی از روزها .... بسیار تشنه بود.

۲ - زاغ تشنه هر قدر کوشش کرد .... از آن آب بنوشد.

- ❊ در گروه‌ها راجع به مفهوم قصه بحث کنید.
- ❊ اگر شما به همچو یک موضوعی بر می‌خورید چه راه حل پیشنهاد می‌کنید؟
- ❊ هریک از شما اگر قصه‌یی به یاد دارید برای همصنفان خود بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	ناگهان	ناگاه، بی خبر
۲	چاره	علاج

کار خانه‌گی

کلمه‌های (تشـنه، زاغ و کوزه) را در جمله‌های مناسـب به کار برده، در کتابچه‌های تان بنویسید.

همدردی

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن ارزش همدردی

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- آیا در مورد همدردی چیزی می‌دانید؟
۳- به نظر شما همدردی با دیگران چه فایده دارد؟

همـدردی یکی از صفت‌های خوب انسـانی و اسـلامی می‌باشد. همدردی به معنای، خود را در غم و اندوه دیگران شریک دانستن است.

پیامبرما حضرت محمد ﷺ از این صفت نیک برخوردار بود. با فقراء، مریضان و یتیمان همدردی داشت.آن‌حضرت ﷺ دیگران را نیز به داشتن این خصلت نیک دعوت می‌کرد.

بر ما لازم است که این صفت نیک را در خود پرورش دهیم تا بتوانیم همدرد خوبی برای خانواده و مردم خود باشیم.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را با دقت بخوانید.
* جمله‌های نامکمل زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل نموده، روی تخته بنویسید.

پیامبر
همدردی

۱- .... یکی از صفت‌های خوب انسانی و اسلامی می‌باشد.

۲- .... ما حضرت محمد ﷺ با فقراء، مریضان و یتیمان همدردی داشت.

* در گروه‌ها راجع به ارزش همدردی صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	فقراء	جمع فقیر، درویشان
۲	خصلت	خوی، عادت
۳	دعوت	فراخواندن، رهنمایی

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های‌تان رونویس کنید.

کمک با دیگران

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت کمک با دیگران

پرسش‌ها

۱ - در تصویر کی‌ها را می‌بینید؟
۲ - نام دوست صمیمی شما چیست؟
۳ - به نظر شما کمک کردن با همدیگر چه فایده دارد؟

دیروز هوا سرد بود و در وقت رخصتی مکتب، باران می‌بارید. همصنفی ما منیژه کمی تب داشت و نمی‌توانست به تنهایی خانه برود. نرگس که یک دختر مهربان و دوست صمیمی منیژه است در هنگام رخصتی کتاب‌های او را گرفت و تا خانه همراهش رفت. پدر و مادر

منیژه از کمک نرگس خوش شدند و از او تشکر نمودند.
کمک با دیگران سبب خوشنودی و رضایت خداوند ﷻ نیز می‌شود.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* از حرف‌های داخل چوکات کلمه‌های مناسب بسازید و در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

ھـ ، مـ ، صـ ، نـ ، فـ ، ی

نـ ، ر ، گ ، س	ھـ ، نـ ، گ ، ا ، م

* کلمه‌های متضاد زیر را در کتابچه‌های خود نوشته، با یکدیگر وصل کنید؛ مثال:

سرد	نامهربان
مهربان	کم
خوش	گرم
بسیار	غمگین

* در گروه‌ها در بارهٔ کمک با دیگران صحبت کنید.

کار خانه‌گی

در بارهٔ کمک با دوستان چهار جمله بنویسید.

شیر و موش

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و باورمندی به اینکه پاداش نیکی، نیکی است

پرسش‌ها

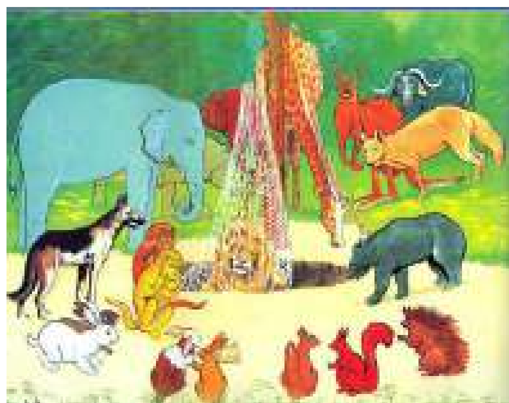
۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- آیا می‌دانید شیر چه نوع حیوانی است؟

شیر گرسنه‌یی پشت شکار می‌گشت؛ ناگهان موشی را دید، می‌خواست بالای او حمله کند؛ مگر موش برایش گفت: مرا نخور، شاید روزی به دردت بخورم.

شیر، موش را رها کرده، پشت شکار دیگری رفت؛ ناگهان در جالی افتاد، شیر هر قدر کوشش کرد از جال بر آمده نتوانست؛

ناچار شــروع به فریــاد زدن نمود. تمام حیوان‌های جنگل با شــنیدن فریاد شــیر از خانه‌هــای خود بــر آمدند. آن‌ها

هــر قــدر کوشــش کردند شــیر را از جال رها ساخته نتوانســتند؛ بالآخــره زاغ گفت: من می‌روم تا موش را پیدا کنم.

زاغ پیــش موش رفت و قصهٔ شــیر را برایش گفت. موش حاضر شد تا شیر را کمک کند.

زاغ از دُم مــوش گرفت و او را نــزد شــیر آورد، مــوش تارهــای جال را جویــد و شــیر را از بند نجات داد.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* از حرف‌های داخل جدول زیر، روی تخته کلمه بسازید؛ مانند:

۱- دید
۲-
۳-
۴-

	ش	و	م
د	یـ	د	
	ر	و	
		د	

* در گروه‌ها کلمه‌هایی را که در آن یک حرف زیاد تر از یک بار آمده باشد از متن درس دریافت کنید و در کتابچه‌های تان بنویسید؛ مانند:

۱- ناگهان (ن) ۲- ۳- ۴-

کار خانه‌گی

برای کلمه‌های (شــکار، گرسنه، جنگل و نجات) جمله ساخته، در کتابچه‌های خود بنویسید.

لطیفه

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و تقویت روحیهٔ شادمانی و ذوق ادبی شاگردان

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- آیا تا حال کدام قصه و یا لطیفه شنیده اید؟
۳- آیا به گفتن لطیفه و قصه علاقه دارید؟

شخصی سوار موتر شد و می‌خواست از کابل به جلال آباد برود، نزدیک آن شهر رسیده بود که رانندهٔ موتر رادیو را روشن کرد. گویندهٔ رادیو گفت: این جا کابل است. شخص مذکور با عجله به راننده گفت: برای تو گفتم که مرا به جلال آباد برسان، تو مرا به کابل آوردی!

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* کلمه‌هایی را که حرف‌های سه نقطه‌یی در آن‌ها به کار رفته باشد از متن درس انتخاب نموده، روی تخته بنویسید؛ مانند: شخص
* در آخر کلمه‌های زیر پیوند (ان) را اضافه نموده، معنای جدید آن را بگویید.

۱ - بزرگ - ان ← بزرگان

۲- کودک - ان ← ....

۳- شاگرد - ان ← ....

۴- مادر - ان ← ....

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	گوینده	آن که در تلویزیون یا رادیو متنی را می‌خواند
۲	عجله	شتاب

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

موزیم

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و آشنایی با موزیم‌های کشور

پرسش‌ها

۱- در تصویرها چه می‌بینید؟
۲- آیا تا حال نام موزیم را شنیده اید؟
۳- به نظر شما در موزیم کدام چیزها نگهداری می‌شود؟

موزیم جایی است که در آن اشیای قیمتی و قدیمی؛ مانند: سکه‌ها، مجسمه‌ها، لباس‌ها، سنگ‌ها و دیگر اشیا را نگهداری می‌کنند، تا مردم آن‌ها را ببینند و بدانند که در زمان‌های گذشته از کدام اشیا کار گرفته می‌شد.

در شهرهای مشهور وطن ما؛ مثل: کابل، غزنی، هرات

جـلال آباد و بعضی شــهرهای دیگــر موزیم وجــود دارد. موزیم‌ها مال همهٔ ما است؛ پس باید در حفاظت و نگهداری آن‌ها توجه داشته باشیم.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس گوش دهید.
* متن درس را با آواز مناسب بخوانید.
* جمله‌های زیر را با کلمه‌های درســت داخل چوکات تکمیل نموده، در کتابچه‌های خود بنویسید.

۱- ما باید موزیم‌های .... خود را خوب نگهداری کنیم. **وتن ، وطن**

۲- در موزیم‌های وطن ما اشیای .... زیاد است. **قیمتی ، قیمطی**

* کلمه‌هــای (موزیم، کابل، قدیمی، ســکه و ســنگ) را در جمله‌های مناسب به کار برده، روی تخته بنویسید.
* در مــورد موزیــم و اشــیایی کــه در آن نگهداری می‌شــود صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	سکه	پول فلزی
۲	مشهور	نامدار، معروف

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود نوشته، زیر کلمه‌هایی که حرف «ی» در آن‌ها به کار رفته است خط بکشید.

آللو للو للو

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و درک محبت و عاطفهٔ مادر

پرسش‌ها

۱- چرا مادران برای کودکان خود ترانهٔ آللو را می‌خوانند؟
۲- در بارهٔ محبت و مهربانی مادر چه می‌دانید؟

آللو للو للو — آللو بچه للو
آللو، ای گل پسر — بی خبر از خیر و شر
مادرت پهلوی تو — مانده سر بر روی تو
می‌زند روی تو دست — تا روی درخواب مست

این صدای مادر مهربانم بود که برای برادر کوچکم ترانه می‌خواند. من هم پهلوی گهواره اش نشسته، آن را گوش می‌کردم. به زحمت‌های مادرم می‌اندیشدم و با خود می‌گفتم چطور باید حق او را ادا کنم.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* از حرف‌های زیر کلمه‌های مناسب ترتیب نموده، روی تخته بنویسید؛

مثال:

۱ - مـ - ا - د - ر ←	مادر	۵ - گ - هـ - و - ا - ر - ه ←	
۲- پ - هـ - ل - و ←		۶- ب - ر - ا - د - ر ←	
۳ - ب - چ - ـه ←		۷- م - هـ - ر - ب - ا - ن ←	
۴ - د - س - ت ←		۸ - ت - ر - ا - ن - ـه ←	

* راجع به ارتباط بین تصویرهای زیر جمله‌های مناسب بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	خیر	خوبی، نیکی
۲	شر	بدی

کار خانه‌گی

در کتابچه‌های خود راجع به مادر دو جمله بنویسید.

سفر بامیان

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و آشنایی با ولایت بامیان

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲ - شما به کدام ولایت‌های کشور سفر کرده اید؟
۳- کدام آثار تاریخی در ولایت بامیان وجود دارد؟

روزی در صنف راجع به ولایت‌های کشورما صحبت می‌کردیم. احمد گفت: من با خانوادۀ خود به چند ولایت؛ مانند: قندهار، هرات، بلخ، بدخشان و پکتیا سفر کرده ام. آخرین سفر ما به ولایت بامیان بود.

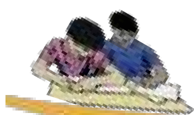
نظیفه گفت: من نیز آن ولایت را دیده ام؛ آب و هوای گوارا و جاهای دیدنی و تاریخی دارد.

با شنیدن سخنان آن‌ها من نیز به دیدن آن ولایت علاقه‌مند شدم.

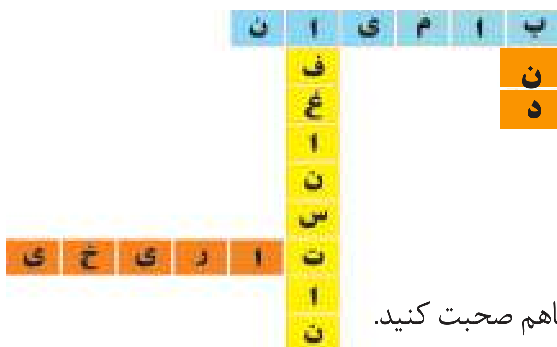
یک روز از پدرم خواهش کردم تا مرا به دیدن آن ولایت ببرد؛ بالآخره امسال با استفاده از رخصتی تابستانی مکتب به ولایت بامیان رفتیم.

وقتی به آن‌جا رسیدیم، از دیدن جاهای زیبا و تاریخی؛ مانند: بند امیر و شهر غلغله به حیرت افتادم.

فعالیت‌ها

- به خواندن متن درس با دقت گوش دهید.
- متن درس را به صورت واضح بخوانید.
- کلمه‌های (بامیان، ولایت، قندهار، بلخ و هرات) را به حرف‌ها تجزیه کنید و در کتابچه‌های‌تان بنویسید.
- در گروه‌ها از حرف‌های داخل جدول کلمه بسازید.

- در بارهٔ جاهای تاریخی ولایت بامیان باهم صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	حیرت	تعجب
۲	گوارا	خوش‌آیند

کار خانه‌گی

کلمه‌هایی را که حرف «ب» در آغاز آن‌ها به کار رفته باشد از متن درس پیدا نموده، در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس پنجاه و دوم

روباه و خرس

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن اهمیت زیرکی و دور اندیشی

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- چرا قبل از اجرای هر کار باید در مورد آن فکر و مشوره کنیم؟

روزی یک خرس بسیار تشنه شده بود و می‌خواست آب بنوشد؛ ناگهان بالای چاهی رسید؛ دید که در چاه آب موجود است.

خرس بدون فکر کردن به چاه پایان شده، آب نوشید. وقتی خواست از چاه بیرون شود، نتوانست. در این وقت روباهی از حال او خبر شده، بر سر چاه آمد. خرس از روباه خواست تا به او کمک کند.

روباه گفت: ای خرس نادان! در این کار خود خطای بزرگی کرده‌ای.

باید قبل از پایان شدن به چاه در بارۀ برآمدنت نیز فکر می‌کردی. حالا من با تو هیچ کمکی کرده نمی‌توانم.

بالآخره خرس از سبب غم و اندوه زیاد در همان چاه جان خود را از دست داد.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* مترادف کلمه‌های زیر را از داخل چوکات انتخاب نموده، روی تخته بنویسید:

۱- غم ________

۲- خطا ________

اشتباه
اندوه

* برای کلمه‌های زیر جمله‌های مناســب ساخته، در کتابچه‌های خود بنویسید.

(عقل، روباه و چاه)

* قصۀ (روباه، خرس) را با زبان ساده بیان کنید.
* قبل از انجام یک کار چه باید کرد؟

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	نادان	جاهل

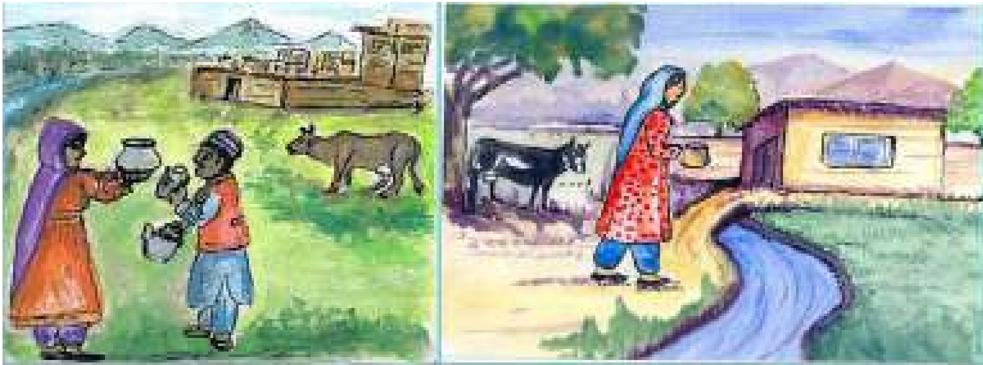

کار خانه‌گی

متن درس را درکتابچه‌های خود نوشــته، زیر نشــانه‌های (. - ، - ؛ ، :) خط بکشید.

شیرفروش

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن ضررهای فریب‌کاری

پرسش‌ها

۱ - در تصویرها چه می‌بینید؟
۲ - در بارۀ راستکاری چه می‌دانید؟

شیرفروشی در شیر آب می‌انداخت و به مردم می‌فروخت. روزی یک مشتری که از فریب‌کاری و دروغگویی او به تنگ آمده بود، روزی دو ظرف آورد.

شیرفروش گفت: هر روز یک ظرف می‌آوردی، چرا امروز دو ظرف آورده‌ای؟

مشتری گفت: دو ظرف آورده‌ام برای این که شیر و آب را جدا جدا بدهید.

شیرفروش شرمنده شد و قصد کرد که دیگر فریب‌کاری و حیله‌گری نکند.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* متـــرادف کلمه‌های زیر را از داخل چوکات دریافت نموده، روی تخته بنویسید.

۲- فریب‌کاری
۳- شرمنده
۴- قصد

خجالت
تصمیم
حیله‌گری

* جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داخل چوکات در کتابچه‌های خود تکمیل نمایید.

روغن
آب
راستکاری
فریب‌کاری
دو
چهار

۱- شیر فروشی در شیر .... می‌انداخت.
۲- روزی یک مشتری که از .... او به تنگ آمده بود، .... ظرف آورد.

* قصه‌یی شیر فروش را به همصنفان خود بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	فریبکاری	حیله‌گری
۲	مترادف	هم معنا

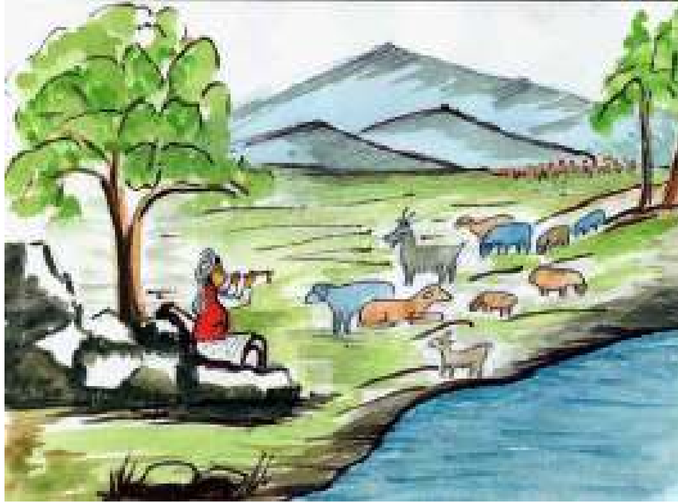
کار خانه‌گی

از متن درس کلمه‌هایی را که حرف «ش» در آن‌ها به کار رفته است دریافت نموده، در کتابچه‌های تان بنویسید.

چوپان و گرگ

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن ضررهای دروغگویی

پرسش‌ها

۱- در رسم چه می‌بینید؟
۲- در بارهٔ ضررهای دروغگویی چه می‌دانید؟

چوپانی رمهٔ گوسفندان را به چراگاه می‌برد. او گاه‌گاهی به دروغ صدا می‌کرد: گرگ آمد! گرگ آمد!

مردم قریه برای نجات چوپان و گوسفندانش به طرف چراگاه می‌دویدند؛ اما چوپان می‌خندید، مردم می‌فهمیدند که وی دروغ گفته است. یک روز گرگی به

طرف رمه آمد. چوپان با صدای بلند کمک خواست. مردم قریــه فکر کردند کــه چوپان باز هــم دروغ می‌گوید، هیچ کس به کمک او نرفت.

چوپان دروغگو تنها ماند و گرگ گوسفندان او را درید. چوپان از دروغگویی‌اش پشــیمان شــد و با خود عهد کرد که بعد از این هرگز دروغ نگوید.

فعالیت‌ها

- به خواندن متن درس گوش دهید.
- متن درس را با دقت بخوانید.
- کلمه‌هایی را که در آن‌ها حرف «گ» به کار رفته باشد از متن درس بیرون نویس نموده، برای هر کلمه یک جمله بنویسید.
- مفهوم قصه را با زبان ساده به دیگران بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	رمه	گلهٔ حیوان‌ها
۲	چراگاه	جای چریدن حیوان‌ها
۳	درید	پاره کرد
۴	هرگز	هیچ وقت

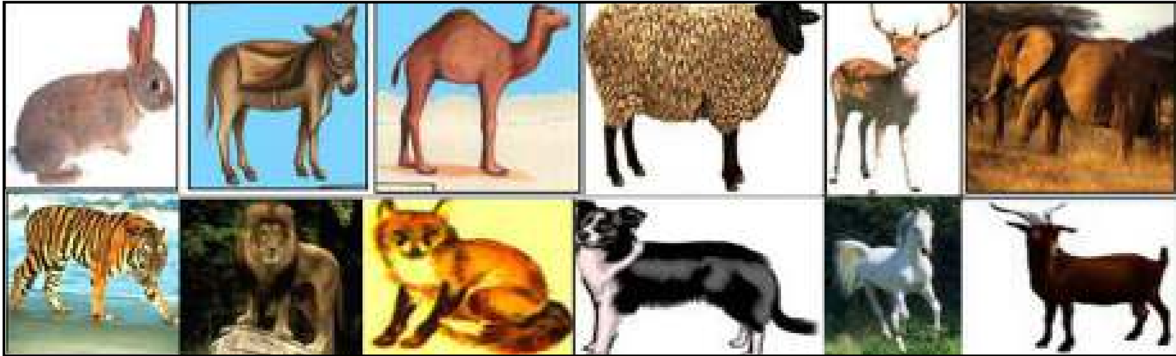
کار خانه‌گی

کلمه‌های (کمک، دروغگو، قریه و چوپان) را در جمله‌های مناســب به کار برده، در کتابچه‌های تان بنویسید.

حیوان‌ها

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دانستن تفاوت حیوان‌های اهلی و وحشی

پرسش‌ها

۱ - در تصویر کدام حیوان‌ها را می‌بینید؟
۲ - حیوان‌هایی را که می‌شناسید، نام بگیرید.
۳ - انسان‌ها، از حیوان‌ها چه فایده به دست می‌آورند؟

در وطن عزیز ما افغانستان، حیوان‌های مختلف پیدا می‌شود. حیوان‌هایی که با انسان‌ها عادت می‌گیرند، حیوان‌های اهلی گفته می‌شوند؛ مانند: شتر، گاو، گوسفند، بز، اسپ، خر و غیره.

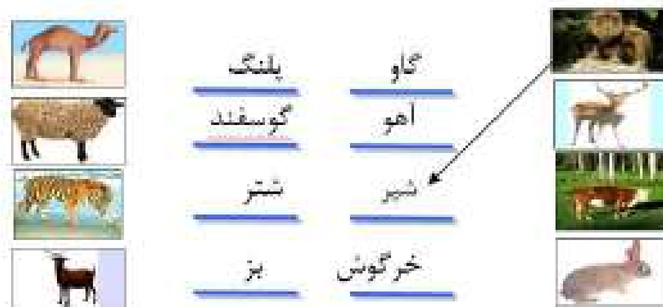
شیر، پلنگ، گرگ، آهو، روباه، شغال و غیره از جملهٔ حیوان‌های وحشی اند.

انسان‌ها از حیوان‌ها فایدهٔ زیادی به دست می‌آورند. از شیر، گوشت، پوست و پشم آن‌ها استفاده می‌کنند؛ همچنان از بعضی آن‌ها برای بار بردن کار می‌گیرند.

فعالیت‌ها

* به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
* متن درس را بخوانید.
* نام حیوان‌ها را با تصویرهای‌شان توسط پنسل وصل کنید.

* نام چند حیوان وحشی را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.
* متضاد کلمه‌های زیر را از داخل چوکات دریافت نموده، روی تخته بنویسید.

۱ - وحشی ________

۲ - پیدا ________

پنهان
اهلی

* در گروه‌ها راجع به فواید حیوان‌های اهلی به انسان‌ها صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	اهلی	حیوانی‌که با انسان عادت کرده باشد	۳	فایده	سود، بهره
۲	وحشی	حیوان بیابانی، غیر اهلی			

کار خانه‌گی

نام حیوان‌های مورد پسند خود را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

باغ وحش

هدف: درست خواندن و نوشتن متن درس و دریافت معلومات راجع به باغ وحش

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- آیا نام باغ وحش را شنیده اید؟

یک روز پدر رستم به او گفت: در پایان سال تعلیمی ترا به تفریح‌گاهی می‌برم. رستم بسیار خوش‌حال شد. وقتی سال تعلیمی به پایان رسید، روزی پدر و پسر از خانه بر آمدند. در راه رستم گفت: پدرجان! نمی‌دانم به جایی که می‌رویم، چه چیزها پیدا می‌شود. پدرش جواب داد: در آن جا، همه حیوان‌ها؛ مانند: شیر، پلنگ، فیل، طاووس، کبک و غیره پیدا می‌شود. رستم گفت: پدرجان! آیا مرا به تماشای باغ وحش می‌بری؟

پدرش جواب داد: بلی، فرزندم.

سرانجام به باغ بزرگ و سرسبزی نزدیک شدند که بالای دروازهٔ آن نوشته شده بود. «باغ وحش کابل».

وقتی رستم حیوان‌ها را در آن جا تماشا کرد خندید و گفت: پدر جان! هیچ فکر نمی‌کردم، راستی که در این جا حیوان‌های زیادی وجود دارد.

فعالیت‌ها

- ❋ به خوانش متن درس با دقت گوش دهید.
- ❋ متن درس را با آواز مناسب بخوانید.
- ❋ از حرف‌های نامرتب هر چوکات کلمهٔ مناسب بسازید.

ن، ا، ح، و، ی	ب، و، ش، ح، غ، ا	پ، گ، ل، ن
و، ط، ا، و، س	ل، ب، ل، ب	

- ❋ در گروه‌ها راجع به حیوان‌های که در باغ وحش نگهداری می‌شوند صحبت کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	تفریح‌گاه	جای خوشی و شادمانی
۲	تماشا	نگاه‌کردن، دیدن

کار خانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های‌تان رونویس کنید.

ترانهٔ معارف

افغانستان ما — جان و جهان ما

ای هست و بود ما — ای تار و پود ما

اهل معارفیم، تعلیم کار ما

علم است شعار ما، بس افتخار ما

بدخواه ظلمتیم — ضد جهالتیم

در کسب معرفت — با عزم و همتیم

اهل معارفیم، تعلیم کار ما

علم است شعار ما، بس افتخار ما

ما کار می‌کنیم — پیکار می‌کنیم

یار دیگر ترا — گلزار می‌کنیم

اهل معارفیم، تعلیم کار ما

علم است شعار ما، بس افتخار ما

بد گر نظر کند — یاری به گلشنت

شرمنده دشمنت — از آهنین تنت

اهل معارفیم، تعلیم کار ما

علم است شعار ما، بس افتخار ما

حافظ ترا خدا — ای مهد آریا

این ست روز و شب — ما را همین دعا

اهل معارفیم، تعلیم کار ما

علم است شعار ما، بس افتخار ما

سید محی الدین راعی